

Raport z konsultacji społecznych
dotyczących budowy cmentarza
w Podgórkach Tynieckich
wraz z obiektem ceremonialnym
i spopieliarnią przeprowadzonych przez
Wydział Inwestycji UMK
w dniach 1 października 2010
– 28 lutego 2011

Opracowanie raportu:

Centrum Doradztwa Strategicznego

Autorzy opracowania:

Małgorzata Majka

Cezary Ulasiński

Kraków, kwiecień 2011

*Autorzy raportu składają serdeczne podziękowanie pani Agnieszce Ślusarczyk-Motyce z Wydziału
Inwestycji Urzędu Miasta Krakowa za wyczerpujące informacje dotyczące procedur stosowanych
przez Urząd Miasta i jego działań podjętych w związku z inwestycją budowy cmentarza wraz ze
spopielnarnią w Podgórkach Tynieckich.*

Spis treści

1.	Wprowadzenie	5
1.1	Informacje na temat inwestycji.....	5
1.2	Przedmiot i cel konsultacji społecznych	10
1.3	Podstawa prawna konsultacji społecznych	11
1.4	Dystrybucja powiadomień.....	12
1.5	Przebieg konsultacji społecznych	14
1.6	Komunikaty i publikacje medialne	16
1.7	Materiały informacyjne udostępnione mieszkańcom.....	18
2.	Pytania zadawane przez mieszkańców w trakcie konsultacji społecznych wraz z odpowiedziami Urzędu Miasta Krakowa	21
2.1	Pytania dotyczące lokalizacji	21
2.2	Pytania dotyczące MPZP.....	27
2.3	Pytania dotyczące wyglądu inwestycji	28
2.4	Pytania dotyczące dojazdu	29
2.5	Pytania dotyczące róży wiatrów.....	32
2.6	Pytania dotyczące pieców i technologii spalania	32
2.7	Pytania dotyczące emisji zanieczyszczeń	35
2.8	Pytania dotyczące użytkowania obiektu	39
2.9	Pytania dotyczące Partnerstwa Publiczno Prywatnego	40
2.10	Dotyczące konsultacji społecznych.....	41
2.11	Pozostałe pytania	43
3.	Postulaty mieszkańców formułowane w trakcie konsultacji społecznych.....	45
3.1	Postulaty dotyczące zmiany lokalizacji.....	45
3.2	Postulaty dotyczące kształtu inwestycji	45
3.3	Postulaty dotyczące drogi dojazdowej.....	46
3.4	Postulaty dotyczące oferty kompensacyjnej.....	46
3.5	Postulaty dotyczące sposobu prowadzenia konsultacji	46
4.	Najważniejsze wnioski z konsultacji społecznych w sprawie budowy cmentarza i spopieliarni w Podgórkach Tynieckich.....	48
4.1	Poziom konfliktu społecznego.....	48
4.2	Główne wymiary/powody wystąpienia konfliktu.....	49
4.3	Rodzaje dostrzeganych przez mieszkańców uciążliwości.....	51

4.4	Rodzaje dostrzeganych korzyści	53
5.	Rekomendacje	55
5.1	Ogólna rekomendacja dotycząca inwestycji	55
5.2	Rekomendacje szczegółowe dotyczące zakresu inwestycji.....	56
5.3	Rekomendacje szczegółowe dotyczące oferty kompensacyjnej	58
5.4	Rekomendacje szczegółowe dotyczące komunikacji społecznej	59

1. Wprowadzenie

1.1 Informacje na temat inwestycji

Cmentarz w Podgórkach Tynieckich wraz ze spopieliarnią ma powstać w sąsiedztwie zachodniej obwodnicy Krakowa, przy węźle autostrady A4 Sidzina, u wylotu ul. Skotnickiej, będącej przedłużeniem ulic Grota Roweckiego – Bobrzyńskiego w kierunku Skawiny, na malowniczo położonych pagórkach, widocznych z ulicy Skotnickiej, sąsiadujących z południową granicą Bielańsko-Tynieckiego parku krajobrazowego. Najbliższe sąsiedztwo inwestycji to zakłady przemysłowe Delphi oraz mieszkańcy ulicy Podgórki Tynieckie.

Nowoczesny cmentarz ma być odpowiedzią miasta na problem braku nowych miejsc pochówku. W szczególności ma służyć mieszkańcom prawobrzeżnej części miasta. W założeniach cmentarz ma mieć charakter parkowy i komponować się z okolicznymi terenami zielonymi. Na cmentarzu przewiduje się różne możliwe formy pochówku: groby ziemne, groby murowane, katakumby oraz kolumbaria. Obiekt ceremonialny dostosowany będzie do możliwości odprawiania ceremonii zgodnie z obrzędami różnych wyznań oraz pochówków świeckich.

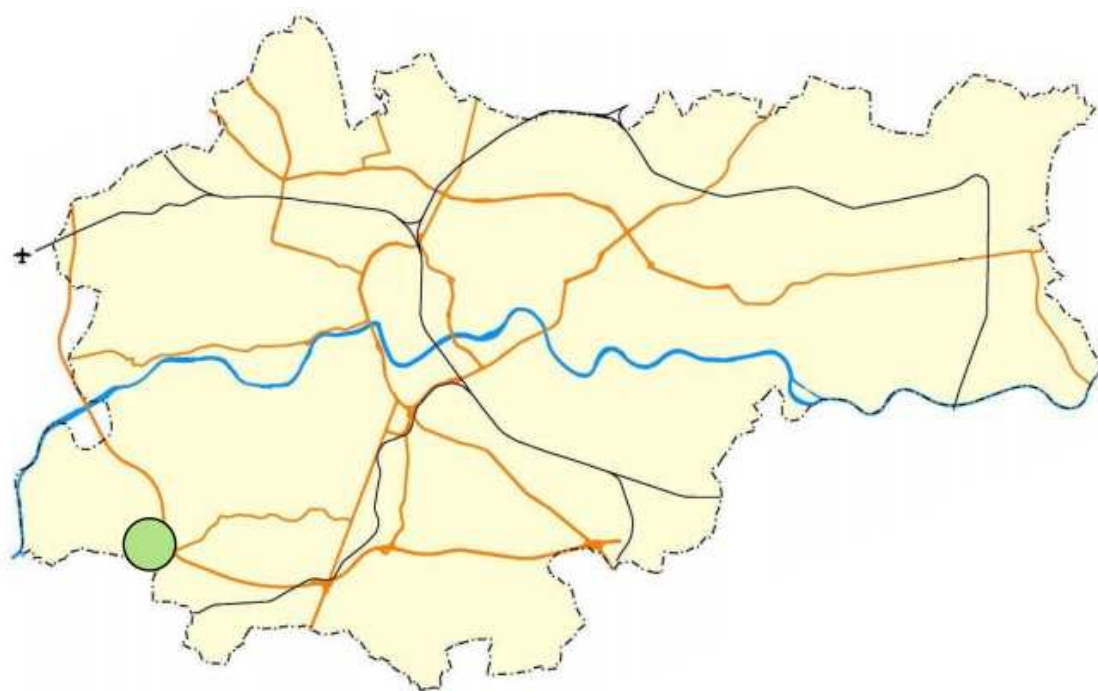
Dodatkowo, na cmentarzu umiejscowiono spopieliarnię zwłok, jako odpowiedź na generalną akceptację mieszkańców Krakowa dla tej formy pochówku oraz coraz większe zainteresowanie nią.

Cmentarz wraz ze spopieliarnią ma zostać wybudowany w ramach partnerstwa publiczno – prywatnego przez wyłonionego w drodze postępowania przetargowego koncesjonariusza. Jego zadaniem będzie zaprojektowanie i wybudowanie na terenie należącym do gminy miejskiej Kraków na własny koszt cmentarza wraz z obiektem ceremonialnym i spopieliarnią. Koncesjonariusz będzie zarządzać cmentarzem przez okres koncesji (maksymalnie 30 lat), po którym to czasie cmentarz przejmie Zarząd Cmentarzy Komunalnych.

Poniżej prezentowana jest lokalizacja cmentarza oraz wizualizacja budynku administracyjnego.

Rys. 1 Lokalizacja Cmentarza w Podgórkach Tynieckich na planie Krakowa.

Rys. 2 Plan sytuacyjny Cmentarza w Podgórkach Tynieckich na ortofotomapie.

Rys. 3 Wizualizacja cmentarza w Podgórkach Tynieckich

KONCEPCJA BUDYNKÓW CEREMONIALNYCH

Tabela 1. Dotychczasowy przebieg inwestycji:

27 lipca 2007	Ogłoszenie o przystąpieniu do sporządzenia MPZP obszaru Tyniec Węzeł Sidzina – przez Biuro Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa.
Sierpień 2007	Opracowanie wstępnej Dokumentacji Geotechnicznej dla planowanego cmentarza komunalnego przy ul. Podgórk Tynieckie przez Geoprojekt na zalecenie Zarządu Cmentarzy Komunalnych.
24 lutego – 24 marca 2009	Wyłożenie MPZP Tyniec Węzeł Sidzina do publicznego wglądu.
16 marca 2009	Dyskusja publiczna nad MPZP Tyniec Węzeł Sidzina w sali obrad Urzędu Miasta Krakowa.
17 czerwca 2009	Pierwsze czytanie MPZP Tyniec Węzeł Sidzina na sesji Rady Miasta Krakowa.
1 lipca 2009	Uchwalenie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Tyniec – Węzeł Sidzina” (UCHWAŁA NR LXXVIII/995/09 Rady Miasta Krakowa).
Październik 2009	Opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego oraz wstępnej koncepcji architektonicznej dla budynku ceremonialnego wraz ze spopieliarnią i zapleczem administracyjnym na zlecenie Zarządu Cmentarzy Komunalnych.
Grudzień 2009	Opracowanie dokumentacji geologiczno-inżynierskiej dla budynku ceremonialnego i administracyjnego na zlecenie Zarządu Cmentarzy Komunalnych.
25 stycznia 2010	Podjęcie decyzji przez Prezydenta Miasta Krakowa Jacka Majchrowskiego o podjęciu przez Gminę realizacji zadania budowy cmentarza i spopieliarni w Podgórkach Tynieckich w trybie partnerstwa publiczno-prywatnego (informacja przekazana do mediów).
Luty 2010	Opracowanie wstępnego raportu o oddziaływaniu inwestycji na środowisko przez Instytut Rozwoju Miast – na zlecenie Zarządu Cmentarzy Komunalnych.
5 marca 2010 r	Zamieszczenie informacji o podjętej inwestycji w Podgórkach Tynieckich na stronie internetowej www.dialogspoleczny.krakow.pl , gdzie mieszkańcy zostali zaproszeni do udziału w sondażach oraz szerszego zapoznania się z tematem.
28 kwietnia 2010 r	Wprowadzenie zadania p.n.: cmentarz w Podgórkach Tynieckich do Budżetu Miasta Krakowa na 2010 r. Uchwałą Rady Miasta Krakowa Nr XCIX/1328/10. Zakres rzeczowy zadania w 2010 r. przewidywał ogłoszenie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie koncesji na projektowanie i roboty budowlane.
14 maja 2010 r.	Wszczęcie postępowania o udzielenie koncesji na budowę cmentarza w Podgórkach Tynieckich w Krakowie wraz z obiektem ceremonialnym i spopieliarnią w oparciu o Zarządzenie Nr 1078/2010 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 14 maja 2010. Wraz z ogłoszeniem o koncesji na stronie internetowej zamieszczono również opis potrzeb i wymagań koncesjodawcy – z terminem składania wniosków do 31 lipca 2010 r.
7 czerwca 2010	Wpłynięcie protestu mieszkańców Kostrza i Podgórek Tynieckich w sprawie budowy cmentarza komunalnego oraz spopieleni zwłok w Podgórkach Tynieckich z postulatem uruchomienia konsultacji społecznych (101 podpisów).
14 czerwca 2010	III posiedzenie komitetu sterującego ds. konsultacji społecznych, na którym zgodnie z Uchwałą nr XLI/502/08 Rady Miasta Krakowa z dnia 23 kwietnia 2008 roku oraz Zarządzeniem nr 1079/2009 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 20 maja 2009, inwestycja budowy cmentarza w Podgórkach Tynieckich została zakwalifikowana do Katalogu Inwestycji Miejskich 2010 przeznaczonych do

	konsultacji społecznych pełnych.
24 sierpnia 2010	Pozytywne zaopiniowanie katalogu Inwestycji Miejskich przeznaczonych do konsultacji społecznych pełnych, przez Komisję Mienia i Rozwoju Gospodarczego oraz Dialogu Społecznego Rady Miasta Krakowa.
31 lipca 2010	Upłynięcie terminu składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie koncesji na budowę cmentarza w Podgórkach Tynieckich wraz z obiektem ceremonialnym i spopieliarnią. Wpłynął jeden wniosek ze storny Konsorcjum w składzie: Centrum Pogrzebowe Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, Przedsiębiorstwo Usług Pogrzebowych KLEPSYDRA T. Salski i D. Salska Spółka Jawna z siedzibą w Łodzi, Urciuoli Group`s S.R.L. z siedzibą w Avellino – Włochy.
21 września 2010	Zarządzenie nr 2315/2010 Prezydenta Miasta Krakowa w sprawie konsultacji społecznych.
30 września 2010	Rozpoczęcie negocjacji z potencjalnym inwestorem.
1 października 2010	Rozpoczęcie konsultacji społecznych.
Październik 2010	Przedstawienie alternatywnej koncepcji architektonicznej przez potencjalnego inwestora.
Październik 2010	Wejście w życie nowego rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z którym instalacja urządzeń spopieliarni zwłok uznana została za inwestycję obojętną dla środowiska i niewymagającą uzyskania decyzji administracyjnej o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji DUŚ.
Grudzień 2010	Zatwierdzenie alternatywnej koncepcji architektonicznej przez potencjalnego inwestora.
28 lutego 2011	Zakończenie konsultacji społecznych.
22 marca 2011	Zakończenie negocjacji z potencjalnym inwestorem.

1.2 Przedmiot i cel konsultacji społecznych

Przedmiotem konsultacji społecznych pełnych była wstępna koncepcja budowy cmentarza w Podgórkach Tynieckich wraz z obiektem ceremonialnym i spopieliarnią, zgodnie z dokumentacją przygotowaną do przeprowadzenia postępowania o zawarcie umowy koncesji na zaprojektowanie i budowę Cmentarza.

Celem konsultacji było:

- 1) Poinformowanie mieszkańców Krakowa oraz instytucji znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie o rozwiązaniach architektonicznych, funkcjonalnych i konstrukcyjnych dotyczących planowanej inwestycji, w kontekście ich wpływu na otoczenie i życie mieszkańców;
- 2) Zebranie opinii mieszkańców na temat w/w inwestycji oraz poszukiwanie rozwiązań zmierzających do społecznej akceptacji proponowanych rozwiązań.

Konsultacje społeczne dotyczące cmentarza w Podgórkach Tynieckich wraz z obiektem ceremonialnym i spopieliarnią odbywały się w terminie od 1 października 2010 do 28 lutego 2011

roku. Obejmowały swoim zasięgiem wszystkich zainteresowanych mieszkańców Krakowa oraz instytucje, a w szczególności mieszkańców Podgórek Tynieckich Dzielnicy VIII Dębniki mieszkających na obszarze znajdującym się w otoczeniu inwestycji.

Równolegle do konsultacji społecznych odbywały prowadzone przez Miasto negocjacje z potencjalnym inwestorem. Do dyspozycji mieszkańców przedstawiono zatem wszystkie dotychczasowe dokumenty i opracowania przygotowane w ramach prowadzenia tej inwestycji, tj. w szczególności: program funkcjonalno-użytkowy i koncepcję architektoniczną, dokumentację geologiczno-inżynierską oraz raport oddziaływania na środowisko.

1.3 Podstawa prawna konsultacji społecznych

Konsultacje zostały przeprowadzone w oparciu o następujące zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa:

- Zarządzenie Nr 2315/2010 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 21 września 2010 r. w sprawie uruchomienia konsultacji społecznych z inicjatywy Prezydenta Miasta w przedmiocie budowy Cmentarza w Podgórkach Tynieckich w Krakowie.
- Zarządzenie nr 1079/2009 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 20 maja 2009 w sprawie koordynacji procesu konsultacji społecznych prowadzonych przez komórki organizacyjne UMK i miejskie jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację inwestycji i projektów miejskich, w którym określona jest procedura konsultacji społecznych obowiązująca w Gminie miejskiej Kraków.

Podstawę prawną wydania niniejszych zarządzeń stanowią następujące akty prawne:

W ramach prawa unijnego:

- Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r.;
- Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG.

W ramach prawa krajowego:

- Konstytucja RP:
 - art. 61: „Obywatel ma prawo do uzyskania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne”;

- art. 20: „Społeczna gospodarka rynkowa oparta na wolności działalności gospodarczej, własności prywatnej oraz solidarności dialogu i współpracy partnerów społecznych stanowi podstawę ustroju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej”;
- art. 74: „Każdy ma prawo do informacji o stanie i ochronie środowiska”.

W ramach prawa miejscowego:

- Uchwała Nr XLI/502/08 Rady Miasta Krakowa z dnia 23 kwietnia 2008r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Miejskiej Kraków przy realizacji inwestycji i projektów miejskich z późniejszymi zmianami (Uchwała Nr XLVII/584/08 Rady Miasta Krakowa z dnia 25 czerwca 2008r. w sprawie zmiany uchwały Nr XLI/502/08 Rady Miasta Krakowa z dnia 23 kwietnia 2008 r.). Zgodnie z w/w Uchwałą, na terenie Gminy Miejskiej Kraków przy realizacji inwestycji i projektów miejskich przewiduje się dwa rodzaje konsultacji społecznych inwestycji i projektów miejskich, różniących się co do zakresu:
 - **Konsultacje ograniczone** inwestycji miejskich znajdujących się w budżecie miasta oraz wieloletnim planie finansowo-inwestycyjnym, które ograniczone są do działań informacyjnych (Wstępny Katalog Inwestycji Miejskich);
 - **Konsultacje pełne** oparte na dialogu społecznym, działaniach informacyjnych, działaniach promocyjnych, reklamowych oraz public relations uruchamiane, zgodnie z Uchwałą na podstawie Zarządzenia Prezydenta Miasta, Uchwały Rady Miasta lub na wniosek co najmniej 2000 mieszkańców Krakowa.

Konsultacje pełne zostały przeprowadzone przez Wydział Inwestycji UMK w terminie od 1 października 2010 do 28 lutego 2011 na podstawie odrębnego zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa (2315/2010).

Zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa nr 1955/2008 z dnia 8 października 2008, z późniejszymi zmianami, Komitet sterujący ds. Konsultacji Społecznych przekazuje końcowy raport z konsultacji społecznych pełnych wraz z propozycjami przyjęcia ich wyników do realizacji Prezydentowi Miasta Krakowa.

1.4 Dystrybucja powiadomień

Dnia 1 października 2010 konsultacje zostały uruchomione na prowadzonej przez Wydział Strategii i Rozwoju UMK platformie Dialog Społeczny. Tam też znajdowały się aktualne informacje na temat terminów spotkań konsultacyjnych oraz wszystkie materiały udostępniane w ich trakcie mieszkańcom.

Informacja o wydaniu zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa w sprawie uruchomienia konsultacji społecznych oraz o terminie przeprowadzenia konsultacji i terminach spotkań została rozpowszechniona na cztery sposoby:

- za pomocą powiadomień na stronach internetowych Urzędu Miasta (BIP, Magiczny Kraków) platformy Dialog Społeczny, strony Dzielnicy VIII Dębniki;
- za pomocą drukowanych komunikatów zamieszczanych w prasie samorządowej (Kraków.pl, Kurier Podwawelski);
- za pomocą drukowanych powiadomień/plakatów zamieszczanych w miejscach, odwiedzanych przez mieszkańców (gabłota Rady Dzielnicy);
- za pomocą dwukrotnie roznoszonych do skrzynek pocztowych mieszkańcom najbliższej sąsiadujących ulic i firmom pism powiadamiających o terminach dyżurów (listopad 2010) oraz o terminie spotkania konsultacyjnego w Sidzinie (styczeń 2011).

Tabela 2. Komunikaty samorządowe na temat konsultacji:

Data	gazeta/portal/stacja	Nazwa art./programu
05.10.2010	Platforma Dialog Społeczny	Komunikat: Konsultacje w sprawie cmentarza w Podgórkach Tynieckich
27.10.2010	Platforma Dialog Społeczny	Komunikat: Dyżury konsultacyjne dotyczące cmentarza w Podgórkach Tynieckich
11.2010	Kurier Podwawelski	Ogłoszenie: Dyżury konsultacyjne dotyczące cmentarza w Podgórkach Tynieckich
29.11.2010	Platforma Dialog Społeczny	Komunikat: Dyżur konsultacyjny w sprawie cmentarza w Podgórkach Tynieckich
07.12.2010	www.krakow.pl	Komunikat: Rozmawiamy o cmentarzu w Podgórkach Tynieckich
07.12.2010	Platforma Dialog Społeczny	Komunikat: Dyżur konsultacyjny w sprawie cmentarza w Podgórkach Tynieckich
13.12.2010	Platforma Dialog Społeczny	Komunikat: Dyżur konsultacyjny w sprawie cmentarza w Podgórkach Tynieckich
03.01.2011	Platforma Dialog Społeczny	Komunikat: Dyżur konsultacyjny w sprawie cmentarza w Podgórkach Tynieckich
18.01.2011	Platforma Dialog Społeczny	Komunikat: Ostatni dyżur konsultacyjny w sprawie cmentarza w Podgórkach Tynieckich

14.02.2011	Platforma Dialog Społeczny	Komunikat: Spotkanie konsultacyjne w sprawie cmentarza w Podgórkach Tynieckich
15.02.2011	www.krakow.pl	Komunikat: Konsultacje społeczne w sprawie cmentarza
22.02.2011	Platforma Dialog Społeczny	Komunikat: Dodatkowy dyżur konsultacyjny w sprawie cmentarza w Podgórkach Tynieckich

1.5 Przebieg konsultacji społecznych

Zgodnie z § 6.Uchwały 502/2008 RMK z dnia 23.04.2008 „Konsultacje pełne, wskazane w § 5 są prowadzone z wykorzystaniem wszelkich dostępnych instrumentów dialogu społecznego (np. kontakty, spotkania z mieszkańcami obszaru objętego konsultacjami społecznymi), promocji, reklamy (kampanie medialne i poza medialne – np. ulotki, publikacje, direct mailing) i public relations, których wybór dokonywany będzie zgodnie z obecnym stanem wiedzy i praktyką w tej dziedzinie.”

Przez cały okres od 1 października do 28 lutego trwały konsultacje na platformie internetowej Dialog Społeczny, gdzie mieszkańcy mieli dostęp do wszystkich materiałów związanych z budową cmentarza i spopielnia. Na stronach sukcesywnie relacjonowany był przebieg konsultacji – pojawiały się sprawozdania z poszczególnych dyżurów i spotkań, udostępnione zostało także nagranie video ze spotkania z mieszkańcami Sidziny.

Mieszkańcy mogli także pobrać formularze konsultacyjne oraz wypowiedzieć się na forum. Ta ostatnia forma udziału w konsultacjach społecznych okazała się najmniej popularna wśród mieszkańców – na forum pojawiły się jedynie 4 wypowiedzi. Wszystkie przesyłane przez mieszkańców pisma oraz formularze konsultacyjne zostały zamieszczone na stronie Dialog Społeczny.

W ramach spotkań bezpośrednich z mieszkańcami Wydział Inwestycji UMK odpowiedzialny za prowadzenie konsultacji zaplanował 6 dyżurów konsultacyjnych w siedzibie Rady Dzielnicy VIII oraz jedno spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami osiedla Sidziny – najbliższego inwestycji. Oprócz zaplanowanych spotkań, na wyraźne życzenie mieszkańców Skotnik, zorganizowany został dodatkowy dyżur w Domu Kultury w Skotnikach. W czasie wszystkich spotkań mieszkańcy mogli zadawać pytania oraz zgłaszać swoje postulaty. W trakcie spotkań i dyżurów zbierane były formularze konsultacyjne, w których mieszkańcy mogli zawierać swoje postulaty i pytania. Aby ułatwić komunikację z mieszkańcami, postulaty można było również dostarczyć bezpośrednio do wydziału inwestycji lub do Rady Dzielnicy, która następnie przekazywała je do WI.

W toku konsultacji społecznych do Wydziału Inwestycji wpłynęło:

- 54 indywidualne formularze konsultacyjne;
- 5 wniosków zbiorowych.

Tabela 3. Przebieg konsultacji społecznych

1.10.2010	Rozpoczęcie konsultacji społecznych na platformie Dialog Społeczny
16.11.2010	Dyżur konsultacyjny dla mieszkańców w siedzibie Rady Dzielnicy VIII w godzinach 17.00 – 19.00
30.11.2010	Dyżur konsultacyjny dla mieszkańców w siedzibie Rady Dzielnicy VIII w godzinach 17.00 – 19.00
07.12.2010	Dyżur konsultacyjny dla mieszkańców w siedzibie Rady Dzielnicy VIII w godzinach 17.00 – 19.00
14.12.2010	Dyżur konsultacyjny dla mieszkańców w siedzibie Rady Dzielnicy VIII w godzinach 17.00 – 19.00
04.01.2011	Dyżur konsultacyjny dla mieszkańców w siedzibie Rady Dzielnicy VIII w godzinach 17.00 – 19.00
18.01.2011	Dyżur konsultacyjny dla mieszkańców w siedzibie Rady Dzielnicy VIII w godzinach 17.00 – 19.00
10.02.2011	Spotkanie zespołu roboczego przygotowującego spotkanie z mieszkańcami osiedla Sidzina w siedzibie Wydziału Inwestycji
15.02.2011	Spotkanie konsultacyjne dla zainteresowanych mieszkańców osiedla Sidzina i Podgórek Tynieckich, w Szkole Podstawowej nr 133 w Sidzinie, w godzinach 17.00 – 19.00
23.02.2011	Dodatkowy dyżur konsultacyjny dla mieszkańców Skotnik w Domu Kultury w Skotnikach, w godzinach 17.00 – 19.00.
28.02.2011	Zakończenie konsultacji społecznych oraz zamknięcie konsultacji na platformie Dialog Społeczny

Rys.4 Spotkanie z mieszkańcami 15.02.2011

1.6 Komunikaty i publikacje medialne

Informacje o planowanym w Podgórkach Tynieckich cmentarzu wraz ze spopieliarnią były publikowane zarówno w mediach samorządowych, jak i mediach lokalnych. Media samorządowe podawały przede wszystkim podstawowe informacje na temat samej inwestycji, a także na temat konsultacji społecznych (czasu, przebiegu).

W mediach lokalnych temat cmentarza i spopieliarni również był poruszany. Ich zainteresowanie budziły w szczególności spopieliarnia oraz ujawnione w trakcie konsultacji społecznych negatywne postawy mieszkańców okolicy.

Wykaz publikacji, wyemitowanych programów oraz audycji na temat konsultacji społecznych dot. inwestycji w Podgórkach Tynieckich:

Tabela 4. Artykuły na temat cmentarza i spopieliarni w mediach samorządowych

Data	gazeta/portal/stacja	Nazwa art./programu
18.08.2010	Platforma Dialog Społeczny	Chętny do budowy cmentarza i spopieliarni Podgórkach Tynieckich
10.2010	Kurier Podwawelski	Konsultacje społeczne dotyczące budowy

		cmentarza w Podgórkach Tynieckich
27.10.2010	Kraków.pl	Krakowianie o spopieliarni
02.02.2011	Kraków.pl	Ostatnie spotkanie w lutym
16.02.2011	Kraków.pl	Spopieliarnia nie taka straszna
16.02.2011	Platforma Dialog Społeczny	Po spotkaniu w sprawie cmentarza w Podgórkach Tynieckich

Tabela 5. Artykuły w mediach lokalnych

Data	gazeta/portal/stacja	Nazwa art./programu
31.05.2010	Gazeta Krakowska	Kraków: mieszkańcy zawiązują komitet przeciw spopieliarni zwłok
18.08.2010	Dziennik Polski	9 hektarów cmentarza do wzięcia w Podgórkach Tynieckich
24.08.2010	Gazeta Krakowska	Tyniec: Włosi chcą wybudować cmentarz
05.10.2010	Dziennik Polski	Czy mieszkańcy chcą spopieliarni?
09.12.2010	Dziennik Polski	Ożywienie Podgórek Tynieckich
17.01.2011	Dziennik Polski	Cmentarz prywatny, gminne ceny
21.01.2011	Gazeta Wyborcza Kraków	Spopieliarnia planowana w Podgórkach Tynieckich
22.01.2011	Gazeta Wyborcza Kraków	Decyzja zapadła: będzie spopieliarnia zwłok i cmentarz
25.01.2011	Gazeta Wyborcza Kraków	Spopieliarnia: Piec kremacyjny jak piec węglowy?
26.01.2011	Dziennik Polski	Nie będzie dymiącego komina w Podgórkach
27.01.2011	Gazeta Wyborcza Kraków	Paradoks cmentarza, czyli trudna sztuka negocjacji
03.02.2011	Dziennik Polski	Konsultacje w sprawie cmentarza
13.02.2011	Gazeta Krakowska	Rozmawiają o spopieliarni w Podgórkach Tynieckich
16.02.2011	TVP Kraków	Koniec sporów o spopieliarnię?

04.03.2011	Dziennik Polski	Bunt przeciwko spopielarni
05.03.2011	TVP Kraków	Nie chcą spopielarni za płotem
07.03.2011	Podwawelski.pl	Spopielarnia przy ul. Podgórki Tynieckie
07.03.2011	Gazeta Wyborcza Kraków	Spopielarnia w Podgórkach: Radni wspierają obawy
16.03.2011	Radio Kraków	rozmowa w audycji „O tym się mówi”
16.03.2011	Infokrakow24.pl	„Nie dla spopielarni” – protestujący pod magistratem
17.03.2011	Dziennik Polski	Coraz ostrzejsze protesty przeciwko spopielarni zwłok w Podgórkach Tynieckich

Wymienione komunikaty medialne są załącznikiem do niniejszego raportu, znajdują się w osobnym dokumencie oraz na płycie załączonej do raportu.

1.7 Materiały informacyjne udostępnione mieszkańcom

W trakcie trwania konsultacji społecznych mieszkańcom udostępniono dokumenty opracowane w związku z budową cmentarza oraz inne materiały informacyjne przygotowane w związku z ogłoszonymi konsultacjami. Materiały te przedstawiono mieszkańcom do wglądu w trakcie spotkań i dyżurów konsultacyjnych oraz udostępniono na stronie internetowej Dialog Społeczny.

Wśród konsultowanych dokumentów znalazły się:

- program funkcjonalno–użytkowy dla cmentarza komunalnego w Podgórkach Tynieckich;
- program funkcjonalno–użytkowy dla budynku ceremonialnego wraz zapleczem administracyjnym obsługi cmentarza w Podgórkach Tynieckich wraz z załącznikiem tabelarycznym opracowany na zlecenie Miasta;
- dokumentacja geotechniczna dla cmentarza komunalnego w Podgórkach Tynieckich;
- dokumentacja geologiczno–inżynierska dla projektu koncepcyjnego budynku ceremonialnego i zaplecza administracyjnego cmentarza w Podgórkach Tynieckich;
- koncepcja architektoniczna budynku ceremonialnego i zaplecza administracyjnego cmentarza opracowany na zlecenie Miasta w 2009 roku, w tym:
 - o schemat zagospodarowania terenu cmentarza komunalnego ul. Podgórki Tynieckie;
 - o plany szczegółowe cmentarza;
 - o projekt koncepcyjny budynku ceremonialnego z zapleczem administracyjnym obsługi cmentarza w Podgórkach Tynieckich;
 - o wizualizacje budynków ceremonialnych.

- wstępna koncepcja architektoniczna budynku ceremonialnego i zaplecza administracyjnego cmentarza opracowana przez potencjalnego koncesjonariusza w 2010 roku;
- raport o oddziaływaniu na środowisko spopieliarni zwłok w Podgórkach Tynieckich dla uzyskania decyzji środowiskowej.

Powyższe dokumenty ze względu na swoją dużą objętość znajdują się w osobnym załączniku (płyta CD).

Dodatkowo, specjalnie na potrzeby konsultacji społecznych i na użytek mieszkańców przygotowane zostały materiały informacyjne związane z budową cmentarza i spopieliarni:

- ulotka informacyjna „Budowa cmentarza w Podgórkach Tynieckich” format A4 kolor składany do DL nakład cyfrowy 300 egz., nakład offsetowy 5000 egz. + wersja elektroniczna publikowana w Internecie;
- plakat ogłoszeniowy na temat konsultacji społecznych- format A4 i A5 kolor, nakład 100 egz. + wersja elektroniczna publikowana w Internecie;
- informacja na temat technologii spopieliarniania – A4 10 stron + wersja elektroniczna publikowana w Internecie;
- plansza informacyjna z uproszczonym rysunkiem MPZP Tyniec – Węzeł Sidzina – tablica PCV 100x70 cm + wersja elektroniczna publikowana w Internecie;
- plansza informacyjna – „porównanie mocy urządzeń i spalin” – tablica PCV 100x70 cm, wydruki A4 kolor 100 egz. + wersja elektroniczna publikowana w Internecie;
- plansza informacyjna – plan sytuacyjny cmentarza na ortofotomapie – tablica PCV 100x70 cm, wydruki A4 kolor 100 egz. + wersja elektroniczna publikowana w Internecie;
- plansza informacyjna – mapka Polski „Architektura budynków ceremonialnych spopieliarni w Polsce” – tablica PCV 100x70 cm, wydruki A4 kolor 100 egz. + wersja elektroniczna publikowana w Internecie;
- plansza informacyjna „Koncepcja architektoniczna cmentarza – na zdjęciach terenu” – tablica PCV 100x70 cm, wydruki A4 kolor 100 egz. + wersja elektroniczna publikowana w Internecie;
- plansza informacyjna lokalizacja cmentarza w Podgórkach Tynieckich – tablica PCV 100x70 cm, wydruki A4 kolor 100 egz. + wersja elektroniczna publikowana w Internecie;
- plansza informacyjna – wizualizacja budynków ceremonialnych cmentarza – tablica PCV 100x70 cm, wydruki A4 kolor 100 egz. + wersja elektroniczna publikowana w Internecie.

W ostatnim miesiącu konsultacji na potrzeby spotkań konsultacyjnych przygotowane zostały również następujące materiały:

- prezentacja multimedialna Power Point koncepcji architektonicznej cmentarza – prezentowana na spotkaniach konsultacyjnych, wydruk A4 kolor 100 egz. + wersja elektroniczna publikowana w Internecie;
- prezentacja multimedialna Power Point „Krematorium bez dymu. Praca urządzenia kremacyjnego – opis techniczny, sterowanie procesem” – prezentowana na spotkaniach konsultacyjnych, wydruk A4 kolor 100 egz. + wersja elektroniczna publikowana w Internecie;

- prezentacja multimedialna Power Point „Warunki ekologiczne. Porównanie emisji spalin na przykładzie urządzenia kremacyjnego TABO” – prezentowana na spotkaniach konsultacyjnych, wydruk A4 kolor 100 egz. + wersja elektroniczna publikowana w Internecie;
- prezentacja Power Point „Architektura obiektów ceremonialnych i spopieliarni w Polsce”, wydruk A4 kolor 100 egz. + wersja elektroniczna publikowana w Internecie;
- przewodnik po dialogu społecznym „Kraków rozmawia”.

Opisywane materiały informacyjne stanowią załączniki do raportu i znajdują się w osobnym dokumencie oraz na załączonej do raportu płycie.

Rys. 5 Materiały informacyjne dla mieszkańców na spotkaniu w Sidzinie 15.02.2011

2. Pytania zadawane przez mieszkańców w trakcie konsultacji społecznych wraz z odpowiedziami Urzędu Miasta Krakowa

2.1 Pytania dotyczące lokalizacji

Kto i kiedy zdecydował o budowie cmentarza i spopieliarni?

- Budowa cmentarza na tym terenie była przygotowywana od wielu lat przez Zarząd Cmentarzy Komunalnych. Już w 1994 miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego dla Miasta Krakowa – zakładał budowę cmentarza na tym terenie.
- Począwszy od 1996 roku pozyskiwane były grunty pod budowę cmentarza w Podgórkach Tynieckich.
- Polityka inwestycji cmentarnych Miasta Krakowa w latach 1999-2018 (Uchwała Nr CXIX/1050/98 Rady Miasta Krakowa z dnia 3 czerwca 1998 r.) zakładała budowę 3 nowych cmentarzy komunalnych: w Ruszcy, przy ul. Wielickiej oraz Podgórki Tynieckie. W późniejszych latach Miasto odstąpiło od zamiaru budowy cmentarza przy ul. Wielickiej, gdyż część terenu przewidzianego pod ten cmentarz została zabrana na przebieg autostrady, co uniemożliwia jego realizację. Obecnie przewiduje się więc budowę nowych cmentarzy komunalnych w dwóch lokalizacjach, dla których uchwalono miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.
- 1 lipca 2009 uchwalony został miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Tyniec węzeł Sidzina, dopuszczający na tym terenie budowę cmentarza i spopieliarni. Uchwała Nr LXXVIII/995/09 Rady Miasta Krakowa z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Tyniec – Węzeł Sidzina”.
- 25 stycznia 2010r Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski, ogłosił decyzję o podjęciu zadania budowy nowego cmentarza i spopieliarni zwłok w Podgórkach Tynieckich. Prezydent podjął wówczas także decyzję o realizacji tego zadania w trybie ppp.
- W dniu 28 kwietnia 2010 r. Rada Miasta Krakowa uchwaliła podjęcie zadania p.n.: „Cmentarz w Podgórkach Tynieckich”. Zadanie zostało wprowadzone do Budżetu Miasta Krakowa na 2010 r. wraz z zapewnieniem finansowania na 2010 r. w kwocie 50 000 zł na dokończenie dokumentacji przedprojektowej oraz ogłoszenie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie koncesji na projektowanie i roboty budowlane (Uchwała Rady Miasta Krakowa Nr XCIX/1328/10).
- W oparciu o Zarządzenie Nr 1078/2010 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 14 maja 2010 r. zostało wszczęte postępowanie o udzielenie koncesji na budowę cmentarza w Podgórkach Tynieckich w Krakowie wraz z obiektem ceremonialnym i spopieliarnią.

Dlaczego właśnie ta lokalizacja? Dlaczego cmentarz ma być usytuowany w jednej z najładniejszych części Krakowa?

Lokalizacja nowego miejskiego cmentarza właśnie w otulinie Bielańsko-Tynieckiego Parku Krajobrazowego nie jest wyborem przypadkowym. Cmentarze miejskie to również obiekty o dużym

znaczeniu kulturowym i historycznym. Zazwyczaj lokalizowane są na obrzeżach miast, ale z upływem lat stają się jego częścią, nabierając swojego historycznego znaczenia. Przykładem może być zarówno Cmentarz Rakowicki jak i Cmentarz Podgórski, których walory kulturowe i estetyczne są niepodważalne.

Dlaczego planuje się budowę spopieliarni na terenach rekreacyjnych? Czy mieszkańcy stracą jedyne w okolicy tereny zielone, spacerowe oraz czy będzie utrudniony dojazd rowerem i dojście do lasu?

Podgórki Tynieckie to miejsce spacerów i wypraw rowerowych dla mieszkańców Krakowa. Koncepcja cmentarza przewiduje zachowanie istniejących tras pieszych, rowerowych, punktów widokowych. Przewidziano także dodatkowe wyjście z cmentarza w kierunku terenów rekreacyjnych oraz uruchomienie linii autobusowej, która sprawi, że będzie można przyjechać komunikacją publiczną do parku krajobrazowego od strony Sidziny a wrócić inną linią np. z Tyńca. Mieszkańcy zmotoryzowani nie stracą więc dotychczasowych terenów rekreacyjnych, natomiast mieszkańcy niezmotoryzowani zyskają tereny rekreacyjne.

Czy budynek spopieliarni zszpeci krajobraz Podgórek Tynieckich? Czy inwestycja pasuje do specyfiki miejsca – powagi opactwa, parku krajobrazowego i znaczenia kulturowego Tyńca?

Władze miasta dokładają wszelkich starań, aby miejsce to zarówno pod względem estetycznym jak i funkcjonalnym spełniało najwyższe standardy „*obektu cmentarnego o charakterze parkowym*”. Zachowane mają być też szlaki piesze i ścieżki rowerowe, punkt widokowy, a rosnące na tym terenie okazałe topole zostały uwzględnione jako istotny element w krajobrazie. Niska zabudowa, białe wapienne elewacje, skutkować będą tym, że powstanie cmentarz o architekturze wpisującej się w krajobraz nie tylko Podgórek Tynieckich, ale całego Bielańsko-Tynieckiego Parku Krajobrazowego.

Czy były alternatywne i gdzie, lokalizacje cmentarza i spopieliarni i dlaczego ostatecznie wybrano Podgórki Tynieckie ?

Do tej pory w planach zagospodarowania przestrzennego Miasta Krakowa przewidziano lokalizacje spopieliarni w dwóch miejscach: przy wschodniej granicy miasta na terenie planowanego nowego miejskiego cmentarza w Ruszcy, oraz przy zachodniej granicy miasta na terenie nowego miejskiego cmentarza w Podgórkach Tynieckich.

Czy inwestycja w Ruszcy jest ostateczna? Na jakim jest etapie? Dlaczego najpierw budowana jest spopieliarnia w Podgórkach?

Budowa cmentarza komunalnego we wschodniej części Krakowa jest również niezbędna z punktu widzenia potrzeb miasta. Cmentarz w Ruszcy obejmują dwa plany zagospodarowania przestrzennego "Branice" obowiązujący od 6.01.2007 r. i "Ruszcza" obowiązujący od 9.11.2009 r. Z uwagi na ograniczone środki budżetowe przeznaczone na nabywanie gruntów na rzecz Gminy Miejskiej Kraków, wykupy terenów na budowę cmentarza w Ruszcy jeszcze nie rozpoczęły się. Obecnie wykupywane były tereny pod cmentarz Podgórki Tynieckie jako południowo zachodniej części Krakowa oraz na poszerzenie istniejącego cmentarza Grębałów w Nowej Hucie.

Czy lokalizację spopieliarni zwłok w Podgórkach Tynieckich wybrano, gdyż nie udało się uruchomić spopieliarni w Nowej Hucie? Co się dzieje z planowaną spopieliarnią w Hucie?

Władze Miasta od wielu lat planowały budowę spopieliarni miejskiej na jednym z cmentarzy komunalnych. Budowa prywatnej spopieliarni w Nowej Hucie w rejonie Szpitala Żeromskiego przy skrzyżowaniu ulic Klasztornej - Sieroszewskiego to inwestycja prywatna na terenie prywatnym. Powodem jej nieuruchomienia w 2009 roku był brak wymaganych wówczas prawem decyzji administracyjnych.

Dlaczego miasto nie uruchomi istniejącej już spopieliarni na terenie szpitala imienia S. Żeromskiego? Modernizacja tamtej spopieliarni jest dużo tańsza niż wybudowanie nowej za pieniądze podatników. Dlaczego miasto niepotrzebnie wyrzuca pieniądze?

W chwili obecnej istniejąca spopieliarnia zwłok nie może zostać uruchomiona z uwagi na fakt, iż znajduje się w obszarze obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Mogiła” przyjętego Uchwałą Nr CXV/1555/10 Rady Miasta Krakowa, na terenie którego zgodnie z zapisami § 8. 1. pkt. 6 obowiązuje zakaz lokalizacji spalarni zwłok. Spopieliarnia w Podgórkach Tynieckich zostanie wybudowana ze środków koncesjonariusza i nie obciąży budżetu gminy.

Dlaczego kolejny „truciciel” jest lokalizowany w Sidzinie? Mamy już hutę Skawinę, obwodnicę krakowską. Czy nie można było tej inwestycji zlokalizować gdzieś poza miastem, gdzie nie ma siedzib ludzkich?

Spopieliarnia zwłok jest inwestycją obojętną dla środowiska. Porównanie nowoczesnego gazowego pieca kremacyjnego o mocy poniżej 1 KW do mocy wielkiego pieca hutniczego z lat 50 tych w przypadku huty aluminium w Skawinie, czy Huty im Lenina w Nowej Hucie są całkowicie nieuprawnione. Stężenia substancji zanieczyszczających w „kominie”, wyrażane w mg na m³, prezentowane na spotkaniach konsultacyjnych pokazują, że zanieczyszczenia wydobywające się z komina pieca kremacyjnego są mniejsze niż pieca węglowego, czy jednej ciężarówki. Nazywanie takiego urządzenia „trucicielem” jest dużym nadużyciem.

Czemu spopieliarnia nie jest budowana w Hucie, „która i tak truje”, a jest planowana w otulinie Parku Krajobrazowego?

Lokalizacja spopieliarni na terenie jakiegokolwiek zakładu przemysłowego byłaby niewłaściwa z punktu widzenia przebiegu ceremonii pogrzebowej. Ponadto tereny takie są najczęściej własnością prywatną. Naturalnym miejscem dla spopieliarni komunalnej są budynki ceremonialne cmentarza komunalnego. Nie ma żadnych powodów poszukiwania innej lokalizacji, gdyż inwestycja ta jest obojętna dla środowiska.

Dlaczego wraca się do pomysłu budowy spopieliarni w tym rejonie, skoro 15 lat temu na ulicy Czerwone Maki miała być spopieliarnia, ale się nie zgodzili mieszkańcy. My teraz też się nie zgadzamy.

Wydział Inwestycji UMK nie posiada żadnych informacji na temat planów budowy spopieliarni komunalnej na przejętym przez Zarząd Cmentarzy Komunalnych od Szpitala Psychiatrycznego w 1985 roku cmentarzu Czerwone Maki. Zarząd Cmentarzy Komunalnych w Krakowie również nie posiada takich informacji.

Czy możliwe jest rozdzielenie cmentarza i spopieliarni?

Rozdzielenie cmentarza i spopieliarni byłoby niekorzystne dla rodzin z punktu widzenia przebiegu ceremonii spopieliania, a także ze względów organizacyjnych, technicznych i ekonomicznych. Zarówno z punktu widzenia mieszkańców, jak i rozwoju miasta teren cmentarza jest najbardziej właściwym miejscem na lokalizację tego typu obiektu.

Czy Państwo, którzy tu projektowali cmentarz i spopieliarnię byli w tych terenach, gdzie mają być one zbudowane?

Zarówno pracownicy Zarządu Cmentarzy Komunalnych jak i Wydziału Inwestycji UMK, jak również przedstawiciele potencjalnego koncesjonariusza – firmy Klepsydra z Łodzi wielokrotnie byli na terenie inwestycji. Na terenie inwestycji byli również autorzy raportu oddziaływania na środowisko (Instytut Rozwoju Miast z Krakowa) przedstawiciele firmy Goeprojekt z Krakowa – autorzy dokumentacji geotechnicznej oraz przedstawiciel biura projektowego Partner z Łodzi, które w przypadku podpisania umowy będzie opracowywać dokumentację projektową.

Czy zdają sobie Państwo sprawę, że na terenie Lasku Tynieckiego z którym ma sąsiadować spopieliarnia jest rezerwat przyrody?

Władze Miasta doskonale zdają sobie sprawę z faktu, że na terenie przyszłego cmentarza obowiązuje strefa Bielańsko-Tynieckiego Parku Krajobrazowego, strefa ochrony zasobów przyrodniczych, strefa nadzoru archeologicznego, strefa ochrony sanitarnej cmentarza, a wszystkie zapisy miejscowego planu są zgodne z wymaganiami tych stref. Przeprowadzone w 2008 roku uzgodnienia dotyczące MPZP Tyniec Węzeł Sidzina, dopuszczającego lokalizację na tym terenie cmentarza i spopieliarni, obejmowały między innymi uzgodnienia z Wojewodą Małopolskim (postanowienie nr WI.IV.7041-2-45-08 z dnia 7 maja 2008 roku), Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Krakowie (postanowienie nr OZKr.UŁ.7040-85/08 z dnia 4 czerwca 2008 roku), Dyрекcję Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych (postanowienie nr DZPK/SK/602/7/2008 z dnia 13 maja 2008 roku), Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny (postanowienie nr NZ-PG – 420-210/08 z dnia 14 maja 2008 roku), Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Krakowie (pismo znak ZU-2121p-13/08 z dnia 7 lipca 2008 roku), Nadleśnictwo Myślenice (pismo nr Z-2120/MP/Kr-13/08 z dnia 16 maja 2008 roku) Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska (pismo z dnia 27 stycznia 2009 OO.JJ.7041-3-27/09). Ponadto Wojewoda Małopolski w odpowiedzi na pismo Ministra Rolnictwa i Rozwoju wsi przekazał opinię w sprawie oddziaływania na obszar Natura 2000 pismem nr GZ.tr.057-602-339/08 z dnia 30 lipca 2008 roku pozytywnie oceniając w tym zakresie projekt planu.

Dlaczego planuje się lokalizację spopieliarni na terenach przylegających lub będących w bezpośrednim sąsiedztwie do obszaru Natura 2000 (Skawiński Obszar Łąkowy oraz Dębnicko-Tyniecki Obszar Łąkowy)?

Inwestycja jest obojętna dla środowiska. Wojewoda Małopolski w odpowiedzi na pismo Ministra Rolnictwa i Rozwoju wsi przekazał opinię w sprawie oddziaływania na obszar Natura 2000 pismem nr GZ.tr.057-602-339/08 z dnia 30 lipca 2008 roku pozytywnie oceniając w tym zakresie projekt planu.

Czy ta inwestycja była konsultowana z Ministerstwem Ochrony Środowiska?

Tak, zapisy miejscowego Planu były konsultowane z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska (pismo z dnia 27 stycznia 2009 OO.JJ.7041-3-27/09), który jest organem ministerialnym. Ponadto

zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi ochrony środowiska *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 (Dz.U. 2010 nr 213 poz. 1397) w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*, instalacja pieca kremacyjnego jest inwestycją **obojętną dla środowiska** i ze względu na swoje parametry nie wymaga nawet uzyskania decyzji środowiskowej.

Czy budowa spopieliarni nie spowoduje unicestwienia motyli chronionych dyrektywami europejskimi przez kwas siarkowy powstający z połączenia wydobywającego się ze spopieliarni dwutlenku siarki z wodą?

Budowa spopieliarni nie spowoduje unicestwienia motyli chronionych, gdyż instalacja urządzeń do spopielenia zwłok jest obojętna dla środowiska.

Czy zdajecie sobie Państwo sprawę z tego, że poszerzenie samej jezdni związane jest z ingerencją w naturalną przyrodę?

Droga dojazdowa do cmentarza jest przewidziana w planie zagospodarowania, który był uzgadniany z odpowiednimi służbami odpowiedzialnymi za ochronę tego terenu – patrz odpowiedź na pytanie 14.

Czy były prowadzone badania (hydrologiczne, geologiczne, oddziaływania na środowisko, ruchu powietrza)? Czy wyniki tych badań pozwalają na budowę spopieliarni? Czy mieszkańcy mogą się z nimi zapoznać?

W ramach dokumentacji przedprojektowej sporządzono dokumentację geotechniczną, wstępny raport oddziaływania na środowisko, a także analizę dotyczącą różny wiatrów. Wszystkie te opracowania dostępne są na stronie www.dialog.spoeczny.krakow.pl w zakładce „zakończone konsultacje”. Ich wyniki potwierdzają możliwość budowy cmentarza i spopieliarni.

Czy zachowane zostały odpowiednie odległości budynku spopieliarni od osiedli mieszkalnych?

Odległość planowanych zgodnie z MPZP budynków ceremonialnych cmentarza od najbliższych zabudowań przy ul. Podgórk Tynieckie nr 25 wynosi w linii prostej około 390 metrów, natomiast od budynków nr 17 – około 550 metrów i jest to zgodne z wymaganiami strefy ochronnej wynikającej z MPZP. Zgodnie z przepisami obowiązują dwie strefy ochrony sanitarnej: zakaz lokalizacji wszelkich innych obiektów do 50 metrów od granic cmentarza oraz zakaz lokalizacji obiektów nie posiadających dostępu do sieci wodociągowej do 150 metrów od granic cmentarza. Nie istnieją żadne szczególne przepisy regulujące odległość pieca kremacyjnego od zabudowań mieszkalnych, gdyż jest to urządzenie, które zgodnie z prawem jest uznane za obojętne dla środowiska. Odległości spopieliarni od takich miejscowości jak Skotniki, Kostrze, Tynec, czy dalej położonych ulic osiedla Sidzina mierzone są w kilometrach, co sprawia, że mieszkańcy tych terenów położeni są całkowicie poza obszarem oddziaływania inwestycji.

Czy teren wybrany na lokalizację cmentarza spełnia wymogi rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z 25 sierpnia 1959 roku określającego wymogi sanitarne dla terenów przeznaczonych na cmentarze? W szczególności chodzi o zapisy paragrafów 4, 5 oraz 6? Czy teren pod budowę cmentarza nie jest terenem zalewowym, czy mamy tam do czynienia z czynnym osuwiskiem?

Dokumentacja Geotechniczna dla projektowanego cmentarza komunalnego przy ul. Podgórk Tynieckie została sporządzona w sierpniu 2007 r. przez Przedsiębiorstwo Geodezyjno – Geologiczne

„Geoprojekt”. Ocenę przydatności terenu pod projektowany cmentarz dokonano w nawiązaniu do Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25.08.1995 r. w sprawie określenia jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. nr 52 poz.315). W dokumentacji tej odnotowano, że przydatność dokumentowanego terenu pod lokalizację cmentarza jest zróżnicowana, co zostało uwzględnione w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego. Odnosząc się do zgodności z zapisami §4.2, 5 i 6 Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 roku poniżej informacje na temat zgodności lokalizacji cmentarza z poszczególnymi zapisami:

§ 4.2: „Na terenie cmentarza zwierciadło wody gruntowej powinno znajdować się na głębokości nie wyżej niż 2,5 metra poniżej powierzchni terenu, przy czym nie może być ono nachylone ku zabudowaniom lub ku zbiornikom albo innym ujęciom wody służącym za źródło zaopatrzenia w wodę do picia i potrzeb gospodarczych (sieć wodociągowa lub studnie).” Zapis ten nie odnosi się do budynków, ale do zabudowań związanych ze zbiornikami wody służącej do picia. Taki przypadek miał miejsce przy planowanym cmentarzu w Ruszcy, gdzie w pobliżu znajdują się zbiorniki rezerwowe i była tam wyznaczana specjalna strefa ochronna. W państwa piśmie został zacytowany tylko fragment w/w zapisu, co spowodowało nieporozumienie dotyczące interpretacji. Jeśli chodzi zaś o poziom zwierciadła wody gruntowej na terenie planowanego cmentarza w Podgórkach Tynieckich, to w Dokumentacji Geotechnicznej podano, że woda gruntowa o zwierciadle ciągłym występuje na głębokości poniżej 2,5 m, a płycej tylko na obrzeżach. Grawitacyjna (wsiąkowa o zwierciadle nieciągłym) woda gruntowa występuje na głębokości większej niż 2,5 m (lokalnie płycej). Z uwagi na powyższe określono obszary gdzie nie powinno lokalizować się grobów ziemnych i obszary te, w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego „Tyniec – Węzeł Sidzina”, zostały wyznaczone pod budowę kolumbariów.

§ 5: „Grunt cmentarza powinien być możliwie przepuszczalny bez zawartości węglanu wapnia” w Dokumentacji Geotechnicznej podano, że „Prawie na całym terenie opracowania występuje mała zawartość węglanu wapnia w podłożu (CaCO_3 od 0,136%-1,279%), większa zawartość węglanu wapnia występuje tylko w ilach mioceńskich.”

§ 6: „Miejsce na cmentarz powinno być w miarę możliwości tak wybrane, aby najczęściej spotykane w tym miejscu wiatry wiały od terenów mieszkalnych w kierunku cmentarza” - z uwagi na częstotliwość występowania wiatru z zachodu (21%) i południowego zachodu (12%) niezbędne będzie wykonanie w części wschodniej projektowanego cmentarza pasa ochronnego z drzewami i krzewami. Powyższy pas ochronny dotyczy kilku najbliższych zabudowań przy ulicy Podgórki Tynieckie, gdyż zabudowania Skotnik oddalone są o około 2 km od zabudowań cmentarza

Czy miasto zagwarantuje mieszkańcom tego terenu odszkodowania lub rekompensatę za straty moralne oraz utratę wartości nieruchomości?

Rozwój infrastruktury miejskiej nie oznacza spadku cen nieruchomości, wręcz przeciwnie. Oznacza on lepszą możliwość dojazdu samochodem, komunikacją miejską, możliwość zaparkowania w sąsiedztwie terenów rekreacyjnych. Roszczenie odszkodowawcze z tytułu utraty wartości nieruchomości jest uzasadnione w przypadku udowodnienia.

W materiałach prasowych wspominano o ożywieniu gospodarczym w rejonie. Na czym to ożywianie miałoby polegać? Gdzie planuje się miejsce pod wspomniane inwestycje?

Wypowiedź prof. Zbigniewa Nęckiego ze stycznia 2010 roku odnosiła się do ożywienia urbanistycznego, związanego z budową infrastruktury miejskiej oraz rozwojem funkcji rekreacyjnej na tym terenie. Miejscowy Plan zagospodarowania przestrzennego Tyniec węzeł Sidzina nie dopuszcza na tym terenie lokalizacji dużych obiektów mieszkalnych, przemysłowych czy usługowych, a jedynie niewielkie, nieuciążliwe obiekty usługowe na potrzeby cmentarza

Dlaczego ta lokalizacja jest forsowana w sytuacji sprzeciwu powszechnego mieszkańców?

Protesty mieszkańców Krakowa związane z instalacją urządzeń krematoryjnych na miejskich cmentarzach komunalnych, to problem znany władzom Krakowa od lat, a wynika on w przeważającej mierze z nieznajomości technologii i braku doświadczenia mieszkańców Krakowa z tego typu obiektami. Podczas, gdy w innych rejonach Polski prywatne i gminne spopieliarnie stają się powoli standardowym wyposażeniem cmentarzy komunalnych, Lokalizacja spopieleni w Podgórkach Tynieckich stała się przedmiotem sprzeciwu niektórych grup społecznych dopiero w ostatnich miesiącach. Pod protestami podpisują się często osoby, które nie uczestniczyły w spotkaniach konsultacyjnych, a w ankietach przyznają, że jedynym źródłem informacji są dla nich sąsiedzi i znajomi. Protestują także często mieszkańcy oddaleni od inwestycji o kilka kilometrów. Władze Miasta muszą brać pod uwagę nie tylko protesty, ale również obiektywne fakty dotyczące tej inwestycji, której rozmiary i stopień oddziaływania na środowisko są naprawdę niewielkie, a reakcje i wyobrażenia mieszkańców dotyczące rzekomej katastrofy ekologicznej, całkowicie nieuzasadnione. Najlepszym sposobem przeciwdziałania wynikającym z dezinformacji obawom mieszkańców jest skuteczne dostarczanie rzetelnej informacji na temat inwestycji, co Wydział Inwestycji stara się robić odpowiadając na wszystkie pisma mieszkańców i publikując informacje na temat przebiegu konsultacji, tak aby proces konsultacji był jawny i dostępny dla wszystkich.

2.2 Pytania dotyczące MPZP

Kiedy pojawiła się koncepcja budowy spopieliarni w Podgórkach Tynieckich (wcześniej była mowa tylko o cmentarzu)? Dlaczego nikt nie informował mieszkańców wcześniej o planowanej spopieliarni? Czy jej budowa objęta była tajemnicą żeby mieszkańcy się nie dowiedzieli i nie protestowali? Czy lokalizacja spopieliarni była konsultowana społecznie?

Każde uchwalenie planu miejscowego poprzedzone jest wyłożeniem do publicznego wglądu oraz debatą publiczną. Konsultacje miejscowego planu Tyniec węzeł Sidzina miały miejsce w 2008 roku. Przeprowadzona została dyskusja publiczna wraz z możliwością wnoszenia wszelkich uwag oraz wniosków. Lokalizacja cmentarza na tym terenie była również dopuszczona w planie zagospodarowania przestrzennego z 1994 roku.

Kiedy i w jaki sposób odbywały się konsultacje MPZP? Czy mieszkańcy mogli wziąć w nich udział, czy organizowano publiczne spotkania? Czy mówiono na nich wprost o budowie spopieliarni? Jak to się odbywało, skoro mieszkańcy o niczym nie wiedzieli? Dlaczego konsultacje dotyczące

miejscowego planu zagospodarowania przestrzeni były tak słabo nagłośnione? „Lokalizacja spopieliarni nie była konsultowana społecznie” – nieprawda

Na etapie sporządzania w/w planu miejscowego zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o Planowaniu i Zagospodarowaniu Przestrzennym (Dz.U.03.80.717) podjęto między innymi następujące działania mające na celu poinformowanie mieszkańców o zamierzeniach, zebraniu opinii i wypracowaniu rozwiązań:

- Dnia 27.07.2007 zamieszczono ogłoszenie w prasie o przystąpieniu do sporządzania MPZP obszaru „Tyniec – węzeł Sidzina” (Dziennik Polski z dnia 27 07.2007 r. wraz z wysłaniem zawiadomień),
- Dnia 18.12.2008 r. odbyło się spotkanie z mieszkańcami Tyńca u zastępcy Prezydenta Miasta Krakowa Pana Kazimierza Bujakowskiego,
- Dnia 30.01.2009 r. przekazano zaproszenie do Rady i Zarządu Dzielnicy VIII dotyczące prezentacji projektu planu miejscowego w siedzibie Biura Planowania Przestrzennego,
- Dnia 14 lutego 2009r. została podana informacja o projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru "Tyniec - Węzeł Sidzina",
- W dniach 24.02 – 24.03.2009 r. nastąpiło wyłożenie do publicznego wglądu projektu planu miejscowego.
- Dnia 16.03.2009 r. w siedzibie Urzędu Miasta Krakowa odbyła się dyskusja publiczna z udziałem mieszkańców, moderatora oraz przedstawicieli UMK.

Gdzie można się zapoznać z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego oraz przebiegiem jego konsultacji?

Informacja na temat uwag zgłaszanych do projektu planu dostępne są w dalszym ciągu na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Krakowa www.bipkrakow.pl w zakładce planowanie przestrzenne.

Dlaczego miasto nie wybuduje w okolicy obiektów które byłyby w zgodzie z rekreacyjnym charakterem miejsca i służyły mieszkańcom, np. sanatorium?

Miejscowy Plan zagospodarowania przestrzennego Tyniec Węzeł Sidzina obejmuje niewielki obszar. Większość tego terenu to strefy zieleni publicznej urządzonej i nieurządzonej, tereny rolnicze. Strefa na której mogą powstać zabudowania cmentarza jest bardzo niewielka. Budowa większych obiektów, jak np. sanatorium nie jest dopuszczona.

2.3 Pytania dotyczące wyglądu inwestycji

Jak duża będzie spopieliarnia? Gdzie dokładnie będzie ulokowana?

Dokładna lokalizacja inwestycji pokazywana jest na mapce udostępnianej podczas konsultacji społecznych. Jest to zachodnia część Krakowa. Budynki ceremonialne cmentarza ulokowane będą bezpośrednio przy ulicy Wielogórskiej, tak jak pokazuje mapa. Będą to zabudowania parterowe o wysokości do 9 metrów kwadratowych i łącznej powierzchni około 1400 metrów kwadratowych podzielone na dwa etapy.

Jak duże będą budynki inwestycji (kaplica, część administracyjna)? Czy te pokazywane projekty są ostateczne?

Wstępna koncepcja architektoniczna cmentarza dostępna jest na stronach www.dialogspoeczny.krakow.pl. Podane są tam powierzchnie wszystkich pomieszczeń. Powierzchnia kaplicy to 137 metrów kwadratowych. Powierzchnia pomieszczenia kremacyjnego to około 100 metrów kwadratowych, na której przewidziano dwa piece o powierzchni około 10 metrów kwadratowych każdy.

Czy mieszkańcy będą musieli patrzeć na wielki dymiący komin na tle lasu? Czy będzie wysoki, wystający komin?

Zabudowania cmentarne zawierające urządzenia do spopieliwania zwłok, niczym się z zewnątrz nie różnią od typowych cmentarnych zabudowań. Wyobrażenia na temat dymiącego wysokiego komina nie mają wiele wspólnego z rzeczywistością. Wysokość komina wyniesie od 6 do 9 metrów i nie przekroczy wysokości projektowanej Kaplicy.

2.4 Pytania dotyczące dojazdu

Jakie będą drogi dojazdu do cmentarza? Skąd przewidywany jest główny dojazd do Cmentarza? Jakie są alternatywne drogi dojazdu?

Dojazd do przyszłego cmentarza będzie odbywać się ulicą Skotnicką i południowym autostradowym obejściem Krakowa, a następnie ulicą Podgórki Tynieckie w rejonie zjazdu z obwodnicy Tynec węzeł Sidzina. Obecny zakres inwestycji, ani zapisy MPZP nie przewidują alternatywnej drogi dojazdowej do cmentarza. Postulat mieszkańców w tej sprawie został zapisany w raporcie z konsultacji społecznych i wraz z innymi postulatami przedstawiony zostanie Władzom Miasta.

Jaki charakter ma mieć droga dojazdowa (jaką szerokość, czy z chodnikiem po jednej czy obu stronach)?

Zgodnie z MPZP ulica Podgórki Tynieckie na odcinku od ul. Skotnickiej do skrzyżowania z drogą dojazdową do oczyszczalni ścieków to droga kat. lokalnej o szerokości w liniach rozgraniczających 12m – 20 m i szerokości jezdni min. 7 metrów, natomiast na odcinku od skrzyżowania z drogą dojazdową do oczyszczalni ścieków do granicy cmentarza to droga kat. dojazdowej o szerokości w liniach rozgraniczających 10m. szerokości jezdni min. 5 m i jednostronnym chodnikiem po stronie północnej o szerokości min. 2 metry. Inwestycja budowy spopieliarni zakłada przebudowę w/w odcinka drogi kat. dojazdowej. MPZP przewiduje również poprowadzenie linii autobusowej wraz z przystankami w ul. Podgórki Tynieckie.

Czy w związku z tą inwestycją jest przewidziana modernizacja ul. Podgórki Tynieckie? Czy jest przewidziana modernizacja odcinka od ul. Skotnickiej, od węzła sidzińskiego? Czy jest przewidziany alternatywny dojazd?

Inwestycja budowy cmentarza przewiduje przebudowę ulic Podgórki Tynieckie i Wielogórskiej na odcinku od skrzyżowania z drogą dojazdową do oczyszczalni ścieków do granic cmentarza. Oznacza to, że droga asfaltowa zostanie przedłużona o kilkaset metrów. Zostanie ona również poszerzona o

pobocze i chodniki. Nie przewiduje się przebudowy tych ulic na całej ich długości. Za terenem cmentarza ulice te w dalszym ciągu będą istniejącymi drogami gruntowymi.

Dlaczego przy tak dużej i kosztownej inwestycji zaniedbuje się logistykę? Dojazd ulicą Podgórk Tynieckie jest nieprzemyślny i sprzeczny z interesami mieszkańców. Czy gdy taka inwestycja jest planowana, zaniedbanie logistyki odcinka 200 m jest w porządku?

Obecny zakres inwestycji nie przewiduje przebudowy ulicy Podgórk Tynieckie na odcinku od ul. Skotnickiej do granicy zabudowy. Postulat przebudowy drogi dojazdowej do cmentarza na całym odcinku od zjazdu z ulicy Skotnickiej do granic cmentarza został zapisany w raporcie z konsultacji społecznych i wraz z innymi postulatami przedstawiony zostanie Władzom Miasta.

Kiedy przewidziana jest budowa planowanych dróg dojazdowych?

Planowana budowa drogi na odcinku od obecnej granicy zabudowy do granicy zabudowy cmentarza planowana jest równolegle z budową pierwszego etapu cmentarza i spopieliarni, czyli na 2012 rok. Jego oddanie do użytku planowane jest na koniec 2012 roku.

Jak zwiększy się częstotliwość ruchu na drodze dojazdowej do Cmentarza?

Przewiduje się, że natężenie ruchu na ul. Podgórk Tynieckie po realizacji cmentarza wraz z budynkiem ceremonialnym i spopieliarnią oraz pozostałej, dopuszczonej planem, zabudowy jednorodzinnej będzie na poziomie od kilkunastu do kilkudziesięciu pojazdów/godz. w związku z dojazdem do planowanych obiektów.

Czy została zanalizowana kwestia ruchu drogowego w bezpośrednim sąsiedztwie osiedla?

Przewidywane natężenie ruchu dotyczy odcinka dojazdowego do cmentarza - w ul. Podgórk Tynieckie i ul. Wielogórskiej.

Jakie przewidywane jest dzienne natężenie ruchu na cmentarz (spopieliarnię)?

Natężenie ruchu podawane jest w liczbie samochodów na godzinę.

Jakiego okresu dotyczą podawane przez Wydział Inwestycji obliczenia przewidywanego ruchu? Czy było szacowane natężenie ruchu w warunkach dużej popularności Cmentarza, na przykład za 10, czy 20 lat?

Przy sporządzaniu MPZP były również brane pod uwagę prognozowane natężenia ruchu. Na ich podstawie został zaprojektowany układ drogowy i przyjęte klasy dróg a konsekwencji linie rozgraniczające. Prognozy ruchu dotyczą horyzontu czasowego – 2030 i były sporządzane na potrzeby opracowywanej zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krakowa.

Czy przy wyborze lokalizacji wzięto pod uwagę trudną sytuację komunikacyjną tego rejonu? Już teraz stoimy w korkach, a jak wybudujecie ten cmentarz to w ogóle nie da się dojechać. Jaka będzie intensywność ruchu w sąsiednich rejonach Krakowa?

Przewidywane jest bardzo nieznaczne zwiększenie ruchu na ulicy Skotnickiej. Natężenie ruchu na tej ulicy w godzinach szczytu wynosi obecnie ok. 1500 sam/godz.

Czy inwestycja spowoduje drastyczne zwiększenie ruchu samochodowego także w Tyńcu, Skotnikach, Bodzowie i Kostrzu?

Inwestycja nie spowoduje wzrostu natężenia ruchu w rejonach Tyńca, Kostrza, czy Bodzowa, gdyż osiedla te nie są położone przy drodze dojazdowej do planowanego cmentarza.

W jaki sposób Miasto dokonało obliczenia o ile zwiększy się ruch na ul. Podgórki Tynieckie po wybudowaniu cmentarza i spopieliarni? Czy te obliczenia są wiarygodne? Kiedy budowany był Delphi też nas zapewniano że nie spowoduje to zwiększenia ruchu, jaką mamy gwarancję że obliczenia na których Miasto opiera projekt komunikacji będą zgodne z rzeczywistością? Jakie Miasto planuje rozwiązania komunikacyjne w związku z tym?

Obliczenia dotyczące zwiększenia ruchu zostały oparte o zasady prognozowania ruchu potwierdzone na doświadczeniach miasta związanych z prowadzeniem cmentarzy. Wynika to z wielkości (pojemności) pomieszczeń ceremonialnych, maksymalnej, możliwej liczbie pochówków i spopieień, która to liczba została ustalona przez Miasto i przyjęta przez prywatnego inwestora.

Czy ul. Podgórki Tynieckie zostanie utwardzona i z polnej spacerowej drogi zamieni się w ruchliwą ulicę, gdyż ze spopieliarni będą korzystać mieszkańcy całej Małopolski?

Inwestycja budowy cmentarza przewiduje przebudowę ulic Podgórki Tynieckie i Wielogórskiej na odcinku od skrzyżowania z drogą dojazdową do oczyszczalni ścieków do granic cmentarza. Oznacza to, że droga asfaltowa zostanie przedłużona o kilkaset metrów. Zostanie ona również poszerzona o pobocze i chodniki. Nie przewiduje się przebudowy tych ulic na całej ich długości. Za terenem cmentarza ulice te w dalszym ciągu będą istniejącymi drogami gruntowymi.

Przy ogólnej zgodzie na cmentarz, dlaczego pokornie mamy zgodzić się na zwiększenie ruchu dojazdowego?

Każda inwestycja ma wpływ na układ drogowy. Cmentarz powoduje mniejszy ruch niż inne obiekty, które niektórzy mieszkańcy proponowali zlokalizować na tym terenie (tereny rekreacyjne dla mieszkańców, sanatorium). Jest to też zdecydowanie mniejszy ruch, niż gdyby na tym terenie powstało osiedle, czy usługi. Nie dotyczy to oczywiście okresu świątecznego – 1 listopada - Wszystkich Świętych, kiedy ruch na cmentarzach jest duży.

Czy parkujące samochody będą zastawiać drogę? Czy na terenie inwestycji przewidziany jest parking?

Taka sytuacja jest możliwa w przypadku święta wszystkich świętych, kiedy można się spodziewać większego ruchu samochodowego i organizacji parkowania przyulicznego. W ciągu roku samochody będą parkować na przewidzianych przy cmentarzu miejscach postojowych. W pierwszym etapie powstanie niewielki parking przy zabudowaniach cmentarza oraz przy placu wejściowym. W kolejnym etapie przewidziano budowę większego parkingu który służyć będzie nie tylko wizytującym cmentarz, ale również mieszkańcom korzystającym z walorów rekreacyjnych bielańsko - tynieckiego parku krajobrazowego.

Kiedy planowane jest uruchomienie linii autobusowej na cmentarz?

Obecny zakres inwestycji nie przewiduje uruchomienia linii autobusowej. Przywiduje się jej uruchomienie wraz z rozbudową cmentarza w kierunku wschodnim, czyli po 2018 roku.

„Ulica Podgórki Tynieckie zostanie zabetonowana i z polnej spacerowej drogi zamieni się w ruchliwą ulicę, gdyż ze spopieliarni będą korzystać mieszkańcy całej małopolski” – częściowo prawda

Przewidywane natężenie ruchu na ul. Podgórki Tynieckie to kilkanaście pojazdów na godzinę. Oznacza to, że ulica ta zachowa charakter drogi lokalnej do granicy obecnej zabudowy oraz charakter drogi dojazdowej na pozostałym odcinku od granicy obecnej zabudowy do granicy cmentarza

2.5 Pytania dotyczące róży wiatrów

Jak wygląda róża wiatrów dla tej okolicy? Gdzie można się zapoznać z odpowiednią dokumentacją?

Dla rozpatrywanego obszaru zgodnie z „różą wiatrów” przeważają ruchy powietrza z kierunku południowo – zachodniego w kierunku północno – wschodnim. Cmentarz wraz ze spopieliarnią zlokalizowany będzie na północ od istniejącej zabudowy (budynki 1-25) przy ul. Podgórki Tynieckie, a więc przeważające wiatry na tym terenie będą przenosić powietrze z terenu spopieliarni na teren cmentarza, a nie w rejon istniejącej zabudowy przy ul. Podgórki Tynieckie.

Dlaczego na terenie Podgórek Tynieckich zastała umiejscowiona spopieliarnia, jeżeli róża wiatrów wskazuje że 80% wiatrów wieje na Skotniki i Kraków? Filtry nie wyłapią wszystkiego, a w TV pokazywali czarny dym z komina spopieliarni.

Zasięg oddziaływania komina wynosi kilkadziesiąt metrów (zgodnie z raportem oddziaływania na środowisko około 65 metrów). Cmentarz o powierzchni 9 ha otoczony jest lasami. Odległość od Skotnik to około 2 km, od Kostrza 4 km. Czarny dym z komina spopieliarni świadczy o nieprawidłowym procesie spalania. Zarówno gazy wydobywające się z komina, jak i popiół powinien być jasny.

Czy z powodu dominujących w Krakowie wiatrów budowa spopieliarni nie spotęguje kumulowania się zanieczyszczeń pyłowych i gazowych na obszarze zachodniej części Krakowa (szczególnie Skotniki, Sidzina, Tyniec, Kostrze).

Zasięg oddziaływania komina wynosi kilkadziesiąt metrów (zgodnie z raportem oddziaływania na środowisko około 65 metrów). Cmentarz o powierzchni 9 ha otoczony jest lasami. Odległość od Skotnik to około 2 km, od Kostrza 4 km.

Czy w przypadku silniejszych wiatrów dym będzie się przynosił na całą okolicę Sidziny i Skotnik, aż do Kostrza, Tyńca, podobnie jak to ma miejsce w przypadku położonej w Sidzinie oczyszczalni ścieków?

Oczyszczalnia w Sidzinie wybudowana w latach 90 tych zawiera kolektory, czyli zbiorniki na otwartej przestrzeni. Urządzenia kremacyjne to zamknięte komory spalania z elektronicznie kontrolowaną zawartością spalin.

2.6 Pytania dotyczące pieców i technologii spalania

Jaka jest awaryjność krematorium (na przykładzie działającego krematorium Klepsydra w Łodzi)?

Spopielnia firmy Klepsydra została uruchomiona 14 kwietnia 2008 r. a więc działa prawie 3 lata. Przez ten cały czas nigdy nie było takiej sytuacji, że przez awarię pieca spopielnającego nie odbyły się zaplanowane spopielenia-kremacje. Dzieje się tak dlatego, że raz na miesiąc są przeprowadzane odpowiednie konserwacje-przeglądy, oraz są wymieniane niektóre podzespoły. Wszystkie te prace są wykonywane przez przeszkolonych pracowników obsługujących dany piec kremacyjny. Raz na rok jest przeprowadzany gruntowny serwis który zapewnia ekipa serwisowa firmy B&L Cremation Systems Inc z USA, prócz tego firma służy swoją pomocą przez telefon oraz internet 24 godziny na dobę, siedem dni w tygodniu. Jak w każdym urządzeniu niektóre elementy pieca spopielnającego mają swoją odpowiednią żywotność-czas zużycia i dlatego podzespoły które się wymienia trzeba posiadać w zapasie żeby uniknąć sytuacji awaryjnych i niepotrzebnego przestoju.

Jaki piec będzie zastosowany w spopielni? Dlaczego właśnie taki piec? Czy nie ma lepszych pieców, nowszej generacji ? Czy piec będzie miał wymiennik ciepły? Czy te piece zostały już gdzieś w Polsce zainstalowane i przetestowane?

Piece spopielnające firmy Facultatieve Technologies TABO-CS z Czech cieszą się w branży bardzo dobrą opinią. TABO instaluje swoje urządzenia nie tylko w Europie ale również w Azji. W Polsce jest ich zainstalowanych kilka. Są to piece najnowszej generacji z wymiennikiem ciepła, komorą dopalania, sondą tlenową, sterowane komputerowo.

Jaka jest awaryjność pieca, który ma być użyty w Podgórkach Tynieckich?

Tak jak urządzenie zainstalowane w firmie Klepsydra, piece kremacyjne TABO posiadają profesjonalny serwis który reaguje w przeciągu 24 godzin. Oczywiście pod warunkiem, że sytuacja tego wymaga i pracownicy obsługujący stwierdzają, że nie są w stanie sobie z nią sami poradzić i potrzebują fachowej pomocy.

Co się dzieje w wypadku awarii?

Ponieważ podczas pracy piec jak i cały proces spopielenia zwłok jest w sposób ciągły monitorowany i sterowany elektronicznie, w przypadku jakiegokolwiek awarii (np. brak dopływu gazu, zanieczyszczenia dysz gazowych itp), ulega on natychmiastowemu zatrzymaniu w trakcie pracy i nie jest możliwe jego uruchomienie przed usunięciem awarii. Przez pierwsze 24 miesiące piec objęty jest gwarancją producenta i jeśli wystąpi w tym czasie jakakolwiek usterka, zostanie ona usunięta przez serwis. Po okresie gwarancji urządzenie objęte jest usługą serwisową.

Piec zainstalowany w Łodzi jest typu amerykańskiego, drugi piec będzie czeski „Tabo”. W planowanym krematorium w Podgórkach Tynieckich również będzie zainstalowany piec „Tabo”. W związku z tym pytanie dlaczego przechodzicie teraz na ten drugi piec? Czy parametry obu pieców są podobne?

Odpowiedź będzie możliwa do udzielenia po ostatecznym dokonaniu wyboru pieca przez koncesjonariusza.

Filtry w piecach posiadają roztwory, tak więc gdzie będą one usuwane? Jaką gwarancję mają mieszkańcy, że te urządzenia będą działać tak jak powinny? Czy np. filtry nie będą wyłączane w nocy z przyczyn oszczędnościowych?

Zarówno Cmentarz jak i spopieliarnia będą obiektami komunalnymi. Zarząd Cmentarzy Komunalnych będzie nadzorować działalność koncesjonariusza.

W jaki sposób miasto zamierza zagwarantować, że piece będą właściwie eksploatowane a właściciel nie będzie szukał oszczędności np. na serwisowaniu pieców?

Zarówno Cmentarz jak i spopieliarnia będą obiektami komunalnymi. Zarząd Cmentarzy Komunalnych będzie nadzorować działalność koncesjonariusza.

Czy to prawda że czeskie piece, które mają być użyte w Podgórkach zostały wcześniej zakwestionowane przez Sanepid w Nowej Hucie?

Powodem nieuruchomienia prywatnej spopieliarni w Nowej Hucie niedaleko Szpitala Żeromskiego nie był rodzaj pieca, ale brak wymaganych obowiązującym wówczas prawem decyzji administracyjnych.

Jaka jest wydajność pieców?

Maksymalna wydajność pieca w ciągu doby wynosi około 12 spopieień, przy założeniu ciągłej pracy pieca. Biorąc pod uwagę zapotrzebowanie na tego typu usługi szacuje się, że będzie to około 6 spopieień na dobę.

Ile pieców zostanie zainstalowanych w spopieliarni w Podgórkach Tynieckich? Czy inwestor będzie mógł zwiększyć liczbę pieców do 4?

Planowana jest instalacja 1 a docelowo 2 pieców. Liczba pieców będzie określona w ofercie i umowie z koncesjonariuszem. W chwili powstawania raportu dobiegały końca negocjacje z potencjalnym koncesjonariuszem oraz trwało przygotowanie materiałów do wystosowania zaproszenia do złożenia oferty.

W jaki sposób spopieliarnia będzie odprowadzać ścieki? Czy zostanie podłączona do wybudowanej w czynie społecznym kanalizacji?

Piece spopieliarni nie produkują ścieków. Ścieki socjalno bytowe z budynków ceremonialnych i pomieszczeń administracyjnych będą odprowadzane do kanalizacji miejskiej.

Ponieważ oczyszczalnia została wybudowana w czynie społecznym, jest nieskończona i bardzo kosztowna, czy jeśli cmentarz będzie podłączony do tej oczyszczalni ścieków to mieszkańcy mogą żądać jakiejś rekompensaty, odszkodowania za to?

Nie przewiduje się rekompensaty dla mieszkańców Sidziny. Oczyszczalnia ścieków w Sidzinie jest oczyszczalnią miejską.

Czy przy spalaniu zwłok wydziela się jakiś płyn, woda, gdzie będzie ona spuszczana?

Temperatura spalania wynosi 700-1000 stopni. Woda zawarta w ludzkim ciele zamienia się w parę wodną.

Gdzie i kiedy była otwarta ostatnia spopieliarnia w Polsce?

Pytanie nie dotyczy przedmiotu konsultacji. Z informacji zawartych na ogólnodostępnych stronach internetowych wynika, że Obecnie w Polsce funkcjonuje 13 obiektów ceremonialnych spopieliarni, w najbliższych latach powstaną kolejne 4. Są to kolejno:

- Poznań – 1993 – inwestycja prywatna
- Warszawa – 1997 – inwestycja gminna
- Wrocław – 1997 – inwestycja gminna
- Ruda Śląska – 1997 – inwestycja prywatna
- Gdańsk – 2002 – inwestycja prywatna
- Bytom – 2003 – inwestycja prywatna
- Częstochowa – 2005 – inwestycja gminna
- Szczecin – 2005 – inwestycja gminna
- Łódź - 2007 – inwestycja kurii arch. łódzkiej
- Łódź – 2008 - inwestycja prywatna
- Głogów – 2009 - inwestycja prywatna
- Wyszów (mazowieckie) – 2009 – inwestycja prywatna
- Dąbrowa Górnicza – 2010 – inwestycja prywatna
- Rzeszów 2011 – inwestycja prywatna
- Stalowa Wola 2011 – inwestycja prywatna
- Legnica 2012 – inwestycja gminna
- Kraków 2012 – partnerstwo publiczno prywatne (koncesja)

Gdzie można znaleźć dokumentację techniczną spopieliarni i pieców w niej przewidywanych?

Na stronach www.dialogspoleczny.krakow.pl jest dostępny plik pt. Technologia spopieliwania, w którym dostępne są ogólne informacje na temat pieców, a także plik ze wstępną koncepcją architektoniczną budynków, w którym pokazane są parametry pomieszczeń. Dokładna dokumentacja techniczna i projektowa powstanie na etapie projektu budowlanego, po podpisaniu ewentualnej umowy z koncesjonariuszem.

2.7 Pytania dotyczące emisji zanieczyszczeń

Czy spopieliarnia spowoduje zanieczyszczenie powietrza? Co dokładnie się wydzieli, jakie są normy zanieczyszczeń? Czy spopieliarnia emituje związki które mogą niekorzystnie wpłynąć na zdrowie mieszkańców?

Zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi ochrony środowiska *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 (Dz.U. 2010 nr 213 poz. 1397) w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*, instalacja pieca kremacyjnego jest inwestycją **obojętną dla środowiska** i ze względu na swoje parametry nie wymaga uzyskania decyzji środowiskowej. Ciało ludzkie nie zawiera substancji toksycznych, a nowoczesna ekologiczna technologia gazowych pieców kremacyjnych powoduje, że moc, pomimo bardzo wysokiej temperatury spalania jest stosunkowo niewielka (około 600 KW) i jest porównywalna z mocą 30 dwufunkcyjnych pieców gazowych stosowanych do ogrzewania domów jednorodzinnych. Spaliny wytwarzane podczas procesu spalania prowadzone są do komory dopalania, w której przy odpowiednio wysokiej temperaturze i równoczesnej kontroli dopływu powietrza utrzymują się przez okres wymagany dla całkowitego spalania wszystkich szkodliwych substancji organicznych, dzięki czemu gazy wydobywające się z komina pozbawione są dymu i zapachu.

Czy dla spopieliarni opracowano studium oddziaływania na środowisko?

W 2010 roku na zlecenie Zarządu Cmentarzy Komunalnych opracowany został wstępny raport oddziaływania na środowisko Instytut Rozwoju Miast w Krakowie – Zakład Problemów Przyrodniczych ul. Cieszyńska 2 Kraków. Zespół autorski to dr inż Krzysztof Słysz – biegły z listy Wojewody Małopolskiego, mgr Waldemar Wiatrak – biegły z listy Wojewody Małopolskiego, oraz mgr Teresa Mądry. Raport ten jest dostępny na stronach www.dialogspoleczny.krakow.pl

Czy to prawda, że spopieliarnia będzie emitować trujące gazy w dużych ilościach? Jak wynika z Raportu Oddziaływania na Środowisko w następujących ilościach: dwutlenek siarki (emisja 8,9 tony w ciągu roku), tlenek węgla (8,9 tony w ciągu roku), dwutlenek azotu (31,3 tony w ciągu roku), pyły (4,5 tony w ciągu roku), węgiel element. (1,3 tony w ciągu roku) oraz chlorowodór (2,5 tony w ciągu roku)?

Zgodnie z raportem oddziaływania na środowisko (strona 12 raportu - tabela 2.2.3/2) wielkości emisji rocznej są dziesięciokrotnie mniejsze niż cytowane w pytaniu. Wynoszą one nie kilka ton, ale kilkaset kilogramów dla jednego pieca. Spopieliarnia zwłok jest w świetle Prawa Ochrony Środowiska przedsięwzięciem obojętnym dla środowiska. Podczas spopieliwania zwłok emitowane są przede wszystkim woda (para wodna) i dwutlenek węgla.

Z kolei stężenia substancji zanieczyszczających w „kominie”, wyrażane w mg na m³, prezentowane były na spotkaniach konsultacyjnych przez potencjalnego koncesjonariusza w oparciu o dane pomiarowe dokonywane przez producenta pieca Tabo. Celem pokazywania tego typu danych było porównanie stężenia spalin w kominie pieca kremacyjnego z innymi źródłami zanieczyszczenia, takimi jak piece węglowe, czy silniki samochodowe. Z porównań tych wynika, że zanieczyszczenia wydobywające się z komina pieca kremacyjnego są mniejsze niż pieca węglowego, czy jednej ciężarówki.

Czy w czasie jednej kremacji do atmosfery uwalnianych jest od 170-270 kg dwutlenku węgla? Czy to prawda, że przy przewidywanej wydajności pieców na poziomie 5 tysięcy kremacji rocznie do atmosfery wydostanie się 1000 ton dwutlenku węgla rocznie?

Dwutlenek węgla jest jednym z podstawowych składników powietrza. Podczas spopieliwania zwłok emitowane są przede wszystkim woda (para wodna) i dwutlenek węgla które to substancje nie są substancjami szkodliwymi i ich emisja nie jest limitowana. Dlatego w Raporcie Oddziaływania na środowisko substancji tej nie analizowano.

Czy to prawda, że piece będą emitowały 2,5 kg substancji trwałych (pył) na dobę?

Tak, jest to zgodne z zapisami raportu. Wielkości opadu pyłu wyniosą maksymalnie = 17,91 g/m² × rok i nie jest to dużo. Więcej pyłu emitują kominy domów jednorodzinnych opalanych węglem. Z raportu wynika również, że wartości takie notowane będą jedynie w najbliższym otoczeniu spopieliarni do odległości 65m od budynku.

Czy to prawda, że będziemy musieli wdychać 5 kg tlenków azotu dziennie, który spowoduje sinice u niemowląt, osłabienie pamięci, osłabienie serca, psychozy?

Wielkość emisji jest zgodna z zapisami raportu. Jednak imisja czyli to co wdychamy wyniesie dla najniekorzystniejszego wariantu 5ug/m³ (stężenie średnioroczne) - wartości takie notowane będą

jedynie w najbliższym otoczeniu spopieliarni do odległości 65m od komina (wielkości te są zupełnie obojętne dla ludzi - dużo większa jest emisja tlenków azotu ze źródeł komunikacyjnych, z palenisk domowych nie wspominając o emisji z wypalania traw).

Czy to prawda, że emitowany będzie także bardzo niebezpieczny dla drzew, roślin i człowieka chlor w ilości 1,5 kg na dobę, który spowoduje zapalenie gardła, tchawicy, oskrzeli, płuc a łącząc się z wilgocią błon śluzowych tworzy chlorowodór działający parząco?

Wielkość emisji z komina jest zgodna z zapisami raportu. Wielkości te są zupełnie obojętne dla ludzi. Dużo większa jest emisja związków chloru ze spalania paliw, a zwłaszcza śmieci w paleniskach domowych. Z raportu wynika również, że emisja chloru czyli to co wdychamy będzie dużo mniejsza, gdyż chlor bardzo szybko się ulatnia i będzie wynosić maksymalnie 0.41 ug/m³. Ponadto wartości takie notowane będą jedynie w najbliższym otoczeniu spopieliarni do odległości 65m od komina.

Jaka jest emisja związków rtęci, która nie została uwzględniona w raporcie oddziaływania na środowisko? Podobno ocenia się, że jedno krematorium może wydzielać rocznie kilka ton rtęci pochodzącej z plomb amalgamatowych. Jak wiadomo rtęć jest trująca, i jej opary również.

W raporcie oddziaływania na środowisko nie uwzględniono rtęci ze względu na brak danych o gwarantowanych stężeniach rtęci.

Jaka jest emisja dioksyn, które nie zostały uwzględnione w raporcie oddziaływania na środowisko? Czy spopieliarnia będzie emitować działające mutogennie dioksyny?

Temperatura spalania w piecu kremacyjnym jest tak dobrana, aby zawartość dioksyn była jak najmniejsza. Spalanie nie odbywa się w ogniu, ale w gorącym powietrzu. Obliczenia wielkości emisji i emisji substancji zanieczyszczających takich jak dioksyny i furanów wraz z ich przestrzennym rozkładem uwzględniającym kierunki wiatrów, stany równowagi atmosfery mogą zostać wykonane po wyborze dostawcy pieca do spopielenia który przekaze szczegółowe dane dot. gwarantowanych stężeń substancji zanieczyszczających emitowanych do powietrza (potwierdzonych odpowiednimi świadectwami, certyfikatami, wynikami badań itp.) przez wybrany typ pieca.

Czy przy spalaniu zwłok wydziela się jakiś płyn, woda i gdzie będzie ona spuszczana?

Woda zawarta w ciele ludzkim wyparowuje. Nie wydobywają się żadne płyny.

Czy przy spalaniu wydobywa się nieprzyjemny zapach?

Wszelkie zawarte w gazach substancje organiczne dopalane są w specjalnej komorze dopalania, dlatego też nie wydobywa się przykry zapach.

Czy ktoś bierze pod uwagę brytyjskie badania (Uniwersytet Newcastle) wskazujące, że dzieci matek mieszkających w pobliżu krematoriów w latach 1956-1993 częściej rodziły się z rozszczepionym kręgosłupem i wadami serca?

Merytoryczne odniesienie się do przytoczonych badań Uniwersytetu z New Castle – nie jest możliwe, gdyż brak szczegółów dotyczących źródła informacji uniemożliwia ocenę wiarygodności danych. Z informacji wynika, że badania dotyczyły krematoriów w Wielkiej Brytanii w II połowie XX wieku, począwszy od lat 50 tych. Technologicznie jest to więc nieporównywalne z obecnymi instalacjami. Nie

wiadomo również o jaki rodzaj spalarni chodzi, czy o kremację zwłok, czy też odpadów przemysłowych lub komunalnych.

Dlaczego Państwo nam wmawiają, że może być krematorium bez dymu, jeśli każde spalanie powoduje mniejsze, bądź większe zanieczyszczenia?

Dym to słowo potoczne i w potocznym rozumieniu ma kolor i zapach. Natomiast w przypadku spopieliarni z komina widać wydobywające się gorące, falujące powietrze zawierające głównie parę wodną i dwutlenek węgla, a także typowe dla składu powietrza gazy, których zapachu nie czuć. Spalanie odbywa się w gorącym powietrzu, a nie w płomieniu, a popiół przy prawidłowym procesie kremacji powinien być jasny. Zawarte w wydobywającym się gazie inne substancje są w tak niewielkich ilościach, że nie widać koloru, ani nie czuć ich zapachu.

Czy przy obliczaniu zanieczyszczenia wzięto pod uwagę skumulowane zanieczyszczenie powietrza w okolicy (z autostrady, huty) które wielokrotnie przekracza dopuszczalne normy? Czy ktoś przeprowadzał badania jakie będzie zsumowane zanieczyszczenie powietrza w tej okolicy?

Ze względu na występujące w Krakowie przekroczenia wartości dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10, przed uruchomieniem urządzeń kremacyjnych inwestor będzie musiał uzyskać tzw. pozwolenie na emisję czyli pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza. W celu uzyskania takiego pozwolenia należy we wniosku dokonać szczegółowych obliczeń rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu, dla konkretnego zakupionego urządzenia kremacyjnego, biorąc pod uwagę ich liczbę, typ, rodzaj a także przewidywane godziny pracy urządzeń. Wydanie pozwolenia na emisję zanieczyszczeń do powietrza wymaga przeprowadzenia postępowania kompensacyjnego (art. 226 ustawy Prawo ochrony środowiska) czyli zapewnienia odpowiedniej redukcji ilości wprowadzanych do powietrza pyłów, wprowadzanych z innych instalacji, łączna redukcja ilości wprowadzanych do powietrza pyłów z innych instalacji, powinna być o co najmniej 30% większa niż ilość pyłów dopuszczonych do wprowadzania do powietrza z budowanej nowej instalacji (art. 225 ust. 2 ustawy jw.). Niemniej jednak należy wziąć pod uwagę, że emisja pyłów z planowanej w Podgórkach Tynieckich spopieliarni będzie stosunkowo niewielka, toteż i „wartość” postępowania kompensacyjnego będzie proporcjonalnie niewielka.

Czy to prawda, że w procesie kremacji zużywa się ogromne ilości energii?

Nowoczesna ekologiczna technologia stosowanych urządzeń kremacyjnych, monitorowanymi komputerowo piecami gazowymi powoduje, że moc, pomimo bardzo wysokiej temperatury spalania jest stosunkowo niewielka (około 600 KW) i jest porównywalna z mocą 30 dwufunkcyjnych pieców gazowych stosowanych do ogrzewania domów jednorodzinnych.

Czy to prawda, że krematorium emituje olbrzymie ilości gazów cieplarnianych?

Liczba gazów cieplarnianych jest porównywalna z osiedlem domów jednorodzinnych ogrzewanych gazowo. Z tą jednak różnicą, że spopieliarnia funkcjonuje również latem.

Czy strona społeczna ma szansę na swojego eksperta zewnętrznego, ponieważ nie wierzymy w dane podawane przez przedstawicieli koncesjonariusza?

Podczas konsultacji powoływano się nie tylko na ekspertów potencjalnego koncesjonariusza, ale również na autorów raportu oddziaływania na środowisko. Niestety ich niezależność była

kwestionowana przez stronę społeczną. Władze Miasta nie mogą pomagać w poszukiwaniu eksperta, który zgodziłby się reprezentować stanowisko komitetów protestacyjnych, które to stanowisko jest niezgodne z wszelkimi posiadanymi przez Miasto informacjami i dokumentami.

2.8 Pytania dotyczące użytkowania obiektu

Czy budowany cmentarz będzie prywatny czy komunalny?

Zarówno cmentarz jak i budynki ceremonialne spopieliarni będą własnością Gminy przez cały czas obowiązywania umowy koncesji. Koncesjonariusz będzie zarządzał tymi obiektami na określonych zasadach z prawem czerpania korzyści.

Dla kogo przeznaczony będzie cmentarz i spopieliarnia? Czy to prawda, że spopieliarnia będzie obsługiwać całą Polskę południową?

Obecnie w województwie małopolskim nie ma spopieliarni, więc nie można wykluczyć, że z krakowskiej spopieliarni będą również korzystać rodziny z innych miejscowości. Trzeba jednak wziąć pod uwagę, że transport podraża koszt spopieliarni o kilkaset złotych, dlatego korzystanie ze spopieliarni w innych miejscowościach nie jest korzystne finansowo. Z upływem lat, należy się spodziewać, że kremacji będzie można dokonać na miejscu w każdym większym mieście

Ile planuje się spopieień dziennie? Jakie będą godziny pracy spopieliarni? Czy będzie pracować w weekendy i w nocy?

Maksymalna liczba spopieień wynika z czasu kremacji, który wynosi ok. 2 godziny. Przy pracy obsługi na jedną zmianę będą to 4 -5 kremacji dziennie na jeden piec. Przy pracy na dwie zmiany odpowiednio więcej. Liczba spopieień nie zależy tylko i wyłącznie od możliwości pieca, ale również od liczby pochówków urnowych w Krakowie i okolicach, jak również od liczby innych spopieliarni, które mogą powstać w ciągu najbliższych dziesięcioleci. Zgodnie z projektem umowy godziny i dni pracy spopieliarni pozostają w gestii koncesjonariusza.

Czy budowany na cmentarzu obiekt nazywa się spopieliarnią czy krematorium? Bo krematorium nam się wszystkim źle kojarzy.

Spopieliarnia zwłok i krematorium to dwa różne określenia oznaczające to samo. Spopieliarnia jest słowem polskim, zaś krematorium to słowo pochodzenia obcego. Ze względu na skojarzenia z II wojną światową, w południowej i wschodniej Polsce rzadko używa się słowa krematorium.

Czy w związku z budową cmentarza będzie rozwijana infrastruktura energetyczna i wodociągowa w okolicy, np. w rejonie ulicy Wielogórskiej?

Planowana jest rozbudowa infrastruktury energetycznej, wodociągowej i kanalizacyjnej na odcinku od ul. Podgórki Tynieckie wzdłuż ul. Wielogórskiej do granicy zabudowy cmentarza

Kiedy ruszy budowa? Czy na plac budowy dojeżdżać będzie ciężki sprzęt? Którędy odbywać się będzie dojazd na budowę, bo ulica Podgórki Tynieckie może nie wytrzymać ciężkiego sprzętu?

Planowany termin rozpoczęcia budowy to pierwszy kwartał 2012 roku. Na plac budowy będzie dojeżdżać sprzęt budowlany typowy dla budowy budynków jednokondygnacyjnych: koparki, betoniarki, spychacze. Dojazd będzie się odbywać obecną drogą dojazdową Podgórki Tynieckie.

Kiedy planowane jest uruchomienie spopieliarni? Kiedy będą się odbywać pierwsze pochówki?

Przybliżony planowany termin uruchomienia spopieliarni to początek 2013 roku. Przybliżony planowany termin uruchomienia pochówków na nowobudowanym cmentarzu uzależniony będzie od zapotrzebowania na pochówki w tej części miasta, nie później jednak niż w 2018 roku. Dokładne terminy określone zostaną w umowie z koncesjonariuszem.

2.9 Pytania dotyczące Partnerstwa Publiczno Prywatnego

Dlaczego Miasto wydaje pieniądze na budowę spopieliarni, kiedy jest tyle innych, ważnych potrzeb społecznych ?

Inwestycja realizowana będzie w trybie ustawy o partnerstwie publiczno prywatnym. Pomimo tego, że zarówno cmentarz jak i spopieliarnia będą obiektami komunalnymi, to pieniądze na realizację inwestycji nie będą pochodzić ze środków własnych miasta, ale ze środków partnera prywatnego, tzw. koncesjonariusza, który we własnym zakresie i na własny koszt zrealizuje przedmiotowe przedsięwzięcie w wynegocjowanym przez Miasto zakresie.

Na czym polega Partnerstwo Publiczno–Prywatne? Jakie warunki miasto stawia partnerowi?

Wybudowanie cmentarza i spopieliarni będzie zadaniem koncesjonariusza czyli konsorcjum wyłonionego w drodze postępowania przetargowego, który na terenie należącym do Gminy Miejskiej Kraków na własny koszt zaprojektuje i wybuduje obiekty. Następnie firma ta będzie zarządzać cmentarzem przez okres określony w umowie zgodny z okresem podanym w ofercie. Po tym terminie cmentarz „wróci” pod zarząd Gminy. Dokładne warunki stawiane przez Miasto dostępne są w dokumentach toczącego się postępowania przetargowego w biuletynie informacji publicznej w zakładce zamówienia publiczne.

Na jak długo podpisywana jest umowa? Kiedy taka umowa będzie podpisana? Czy partner jest już wybrany? Kto jest zainteresowany budową? Gdzie i w jaki sposób można porównać propozycje oferentów?

W toku ogłoszonego w czerwcu 2010 roku otwartego postępowania przetargowego zgłosiła się jedna firma: Konsorcjum w składzie: Centrum Pogrzebowe Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, Przedsiębiorstwo Usług Pogrzebowych KLEPSYDRA T. Salski i D. Salska Spółka Jawna z siedzibą w Łodzi, Urciuoli Group`s S.R.L. z siedzibą w Avellino – Włochy. Z tą firmą prowadzone są negocjacje. Przewidywany termin podpisania umowy to czerwiec 2011. Oferta jest jawna. Dokumenty postępowania dostępne są na stronach www.bip.krakow.pl w zakładce zamówienia publiczne-ogłoszenia o koncesji.

Czy za 30 lat, kiedy skończy się koncesja dla partnera prywatnego miasto nie zostanie z zapełnionym cmentarzem, oraz budynkami nadającymi się do remontu?

Zgodnie z projektem umowy koncesjonariusz zwróci obiekty w stanie pozwalającym na dalszą eksploatację.

Ile będzie kosztowała inwestycja? Ile kosztuje samo wybudowanie cmentarza? Ile kosztuje budowa spopieliarni? Ile kosztują piece do spopieliarni?

Koszt zakupu pieca kremacyjnego to około 1 milion złotych. Przewiduje się instalację początkowo jednego, a docelowo maksymalnie 2 pieców kremacyjnych. Przewidywany całkowity koszt realizacji inwestycji (tj. cmentarza 9 ha, budynku ceremonialnego, administracyjnego i spopieliarni) to około 25 milionów złotych.

Czy taka inwestycja będzie opłacalna dla partnera? Czy zyski ze spopieliarni pokryją koszty budowy cmentarza?

Negocjacje są tak prowadzone, aby umożliwić inwestorowi prywatnemu uzyskanie opłacalności inwestycji. Zyski ze spopieliarni w ciągu pierwszych 5 lat mają pokrywać koszty pierwszego etapu budowy cmentarza.

Czy planowana umowa nie stwarza to zagrożenia monopolizacji usług cmentarnych i pogrzebowych przez jedną firmę?

W projekcie umowy nie ma zapisów świadczących o możliwości monopolizacji usług cmentarnych i pogrzebowych.

2.10 Dotyczące konsultacji społecznych

Jaki jest cel konsultacji społecznych? Po co konsultacje są prowadzone? Czy konsultacje mają sens, ponieważ decyzja o lokalizacji jest już podjęta? Dlaczego prowadzone są one tak późno? Dlaczego te konsultacje społeczne odbywają się, kiedy wszystko jest już przesądzone?

Zgodnie z w/w Zarządzeniem Prezydenta przedmiotem przeprowadzonych konsultacji społecznych nie była lokalizacja cmentarza, ale konkretne rozwiązania znajdujące się w posiadanej przez Urząd Miasta dokumentacji przedprojektowej. Celem konsultacji było „*poinformowanie mieszkańców Krakowa oraz instytucji znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie o rozwiązaniach architektonicznych, funkcjonalnych i konstrukcyjnych dotyczących planowanej inwestycji, w kontekście ich wpływu na otoczenie i życie mieszkańców, a także zebranie opinii mieszkańców na temat w/w inwestycji oraz poszukiwanie rozwiązań zmierzających do społecznej akceptacji proponowanych rozwiązań.*”

Miasto oczekuje od mieszkańców Krakowa sugestii dotyczących sposobu projektowania, estetyki zabudowań, tak aby ich projektowanie przebiegało nie tylko zgodnie z przepisami, ale również z oczekiwaniami mieszkańców. Nie wszyscy mieszkańcy biorący udział w konsultacjach są przeciwnikami inwestycji. Właściciele terenów sąsiadujących z inwestycją są bardzo zainteresowani rozwojem infrastruktury w tym rejonie. Lokalizacja nowego miejskiego cmentarza wynika z uchwalonego w 2009 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla Krakowa „Tynec – Węzeł Sidzina”. Każde uchwalenie planu poprzedzone jest licznymi uzgodnieniami branżowymi oraz wyłożeniem do publicznego wglądu mieszkańców. Lokalizacja obiektów sakralnych i urzędów cmentarnych towarzyszących na omawianym terenie była również dopuszczona w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego dla Miasta Krakowa z 1994 roku.

Jakie mieszkańcy mają możliwości działania w ramach konsultacji społecznych? Co się dzieje z wypełnionymi przez mieszkańców formularzami konsultacyjnymi?

Zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa nr 2315/2010 termin zakończenia obecnych konsultacji upłynął 28 lutego 2011. Na wszystkie **pytania** skierowane na piśmie oraz poruszone podczas spotkań konsultacyjnych, Wydział Inwestycji udzieli pisemnych odpowiedzi, które zamieszczone zostaną na stronach internetowych Dialog Społeczny oraz przesłane do Rady Dzielnicy VIII Dębniki przy ul. Praskiej 52. Z kolei **postulaty** dotyczące przedmiotu konsultacji poddane zostaną analizie przez niezależną instytucję i opracowane w raporcie. Zgodnie z Uchwałą RMK z dnia 28 kwietnia 2008 w sprawie konsultacji społecznych przy realizacji inwestycji i projektów miejskich, raport z konsultacji społecznych przedstawiony będzie Radzie Miasta Krakowa a także opublikowany na stronach Dialog Społeczny, w terminie nie później niż 3 miesiące od zakończenia konsultacji.

Jakie mogą być efekty konsultacji? Czy możliwe jest jeszcze całkowite zablokowanie inwestycji?

Zgodnie z § 8 Uchwały XLI 502/08 Rady Miasta Krakowa z dnia 23 kwietnia 2008 „*W terminie do 3 miesięcy po zakończeniu konsultacji społecznych Prezydent Miasta Krakowa przedstawia Radzie Miasta Krakowa raport końcowy z przeprowadzonych konsultacji oraz propozycje przyjęcia ich wyników do realizacji.... Raport końcowy z konsultacji społecznych dotyczących danej inwestycji lub projektu miejskiego, po przedstawieniu Radzie Miasta Krakowa, podawany jest do publicznej wiadomości.*”

Dlaczego pierwsze i ostatnie spotkanie z mieszkańcami odbyło się 15.02.2011r.? Jaki był cel organizowania tego spotkania skoro mieszkańcy dowiedzieli się jedynie że wszystko jest przesądzone i nie mają już nic do powiedzenia?

Spotkanie w dniu 15 lutego nie było pierwszym, ani też ostatnim spotkaniem konsultacyjnym. Konsultacje pełne przeprowadzone zostały od 1 października 2010 do 28 lutego 2011, a ogłoszenia o nich ukazały się na miejskich stronach internetowych (bip, magiczny kraków, dialog społeczny) w dniach 1-5 października 2010. W okresie od 16 listopada 2010 do końca stycznia 2011 miało miejsce 6 dyżurów konsultacyjnych, o których informacja publikowana była począwszy od dnia 27 października 2010, a następnie systematycznie na miejskich stronach internetowych (bip, magiczny kraków, dialog społeczny), a także przekazywana do mediów (Dziennik Polski, Gazeta Wyborcza, Gazeta Krakowska, Radio Kraków, TVP Kraków). Mieszkańcy osiedla Sidzina i ulicy Podgórk Tynieckie otrzymali także na początku listopada 2010 powiadomienia do skrzynek pocztowych z informacją o terminach tychże dyżurów konsultacyjnych. Sprawozdania z dyżurów są dostępne na stronie internetowej Dialog Społeczny. Spotkanie konsultacyjne 15 lutego zorganizowane zostało w pierwszym możliwym terminie po wyborach do Rad Dzielnic oraz po feriach zimowych. Mieszkańcy Sidziny i ul. Podgórk Tynieckie po raz drugi dostali powiadomienia do skrzynek pocztowych. Na prośbę mieszkańców i Radnych zorganizowano również dodatkowy dyżur konsultacyjny w Skotnikach dnia 23 lutego 2011

Wcześniej dnia 25 stycznia 2010r ukazała się informacja o tym, że Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski, ogłosił decyzję o lokalizacji nowego cmentarza i spopieliarni zwłok w Podgórkach Tynieckich. Władze Miasta podjęły decyzję o rozpisaniu przetargu na budowę cmentarza i spopieliarni w Podgórkach Tynieckich. 5 marca 2010r ukazała się kolejna informacja o proponowanej lokalizacji spopieliarni zwłok w Krakowie w Podgórkach Tynieckich na stronie internetowej www.dialogspoleczny.krakow.pl, gdzie mieszkańcy zostali zaproszeni do udziału w sondażach oraz do szerszego zapoznania się z tematem. 14 czerwca br. na III posiedzeniu komitetu sterującego ds.

konsultacji społecznych, zgodnie z Uchwałą nr XLI/502/08 Rady Miasta Krakowa z dnia 23 kwietnia 2008 roku oraz Zarządzeniem nr 1079/2009 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 20 maja 2009, inwestycja budowy cmentarza w Podgórkach Tynieckich została zakwalifikowana do Katalogu Inwestycji Miejskich 2010 przeznaczonych do konsultacji społecznych pełnych. Powyższy katalog dnia 24 sierpnia 2010 r. został pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Mienia i Rozwoju Gospodarczego oraz Dialogu Społecznego Rady Miasta Krakowa.

Dlaczego konsultacje odbywają się głównie przez Internet, skoro większość mieszkańców okolicy z niego nie korzysta?

Konsultacje prowadzone były nie tylko na miejskich stronach internetowych oraz za pomocą dyżurów i spotkań konsultacyjnych. Materiały dotyczące inwestycji są również dostępne w Radzie Dzielnicy. Formularze można też przysyłać pocztą lub złożyć osobiście.

Skoro ziemia pod cmentarz była wykupywana od początku lat 90. Dlaczego wtedy nikt nie mówił o spopieliarni? Dlaczego nie skonsultowano wtedy tego pomysłu z mieszkańcami?

Na początku lat 90 tych obowiązywał miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego dla Miasta Krakowa z 1994 roku. W planie tym dopuszczona była lokalizacja cmentarza. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Tyniec-węzeł Sidzina dopuszczający lokalizację spopieliarni uchwalony został w lipcu 2009 roku. Decyzja o podjęciu zadania budowy cmentarza wraz z obiektem ceremonialnym i spopieliarnią podjęta została przez Prezydenta w styczniu 2010 roku.

Dlaczego nie zorganizowano spotkania z mieszkańcami Tyńca (tak jak obyło się spotkanie w Sidzinie)? Inwestycja sąsiaduje z Tyńcem, niestety nie dano nam możliwości wypowiedzenia się.

Spotkania zostały zorganizowane w najbliższych położonych osiedlach, czyli w Sidzinie i Skotnikach. Mieszkańcy osiedli oddalonych o kilka kilometrów od inwestycji mogli uczestniczyć również w tych spotkaniach a także w dyżurach konsultacyjnych w siedzibie rady dzielnicy. Byli oni powiadamiani o konsultacjach na ogólnych zasadach, tak jak pozostali mieszkańcy Krakowa (media, komunikaty internetowe, publikacje prasowe)

Czy wzorem porozumienia nowohuckiego zawartego w związku z budową spalarni śmieci przewiduje pan Prezydent takie porozumienie z mieszkańcami Podgórek i okolic?

Postulat dotyczący podpisania porozumienia został zapisany w raporcie z konsultacji społecznych i wraz z innymi postulatami przedstawiony zostanie Władzom Miasta.

2.11 Pozostałe pytania

Jaka jest możliwość zbycia działek bezpośrednio przylegających do inwestycji (na planie znaczone jako 1ZPn i 1ZP)?

To pytanie wykracza poza zakres konsultacji. Odpowiedź zostanie udzielona w późniejszym terminie właścicielowi działek.

Dlaczego na zdjęciach w materiałach informacyjnych nie widać nowej zabudowy w Podgórkach Tynieckich? Mieszkańcy odbierają to jako świadoma manipulację?

Graficzne przedstawienie koncepcji architektonicznej cmentarza i jego etapów powstało z użyciem ortofotomapy dostępnej w zbiorach Wydziału Geodezji UMK. Ortofotomapy są aktualizowane co kilka lat, dlatego też nowo wybudowane osiedle może nie być na rysunku widoczne.

3. Postulaty mieszkańców formułowane w trakcie konsultacji społecznych

Poniższe zestawienie zostało opracowane na podstawie nagrań z dyżurów i spotkań oraz pisemnych formularzy konsultacyjnych¹. Stanowi ono uporządkowane zestawienie wszystkich postulatów, jakie formułowali mieszkańcy Krakowa w czasie konsultacji społecznych, zarówno ustnie, jak i pisemnie. Autorzy nie ingerowali w treść tych postulatów. Niektóre z nich mogą budzić wątpliwości merytoryczne, wymagać komentarza lub wyjaśnienia.

3.1 Postulaty dotyczące zmiany lokalizacji

1. Zatrzymanie budowy cmentarza i spopieliarni. Wybudowanie w miejsce cmentarza inwestycji służącej mieszkańcom.
2. Jeżeli z powodu braku miejsc na cmentarzach komunalnych nowy cmentarz musi być wybudowany, to należy rozdzielić obie inwestycje – wybudować tylko cmentarz a spopieliarnię przenieść w inne miejsce. Spopieliarnia powinna powstać z dala od budynków mieszkalnych, na terenach przemysłowych (np. obszar za Hutą Sendzimira).
3. Stworzenie spopieliarni w Batowicach – potrzebna jest według mieszkańców tylko modernizacja pomieszczeń, żeby wstawić piec krematoryjny i będzie to dużo tańsze niż budowanie spopieliarni w Podgórkach Tynieckich.

3.2 Postulaty dotyczące kształtu inwestycji

1. Zamontowanie w spopieliarni najnowocześniejszych pieców krematoryjnych (zapewnienie, że piec będzie posiadał wymiennik ciepły, dokładny analizator spalin, w tym również dioksyn).
2. Kontrola przez miasto wyboru pieca koncesjonariusza lub zakup pieca przez miasto.
3. Kontrola sposobu użytkowania pieca przez firmę prywatną poprzez wprowadzenie w umowie szczegółowych zapisów dotyczących eksploatacji oraz serwisowania pieca.
4. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców na wypadek awarii pieca lub pogorszenia jakości gazu dostarczanego z gazowni.
5. Wprowadzenie w umowie z koncesjonariuszem zapisów dotyczących maksymalnej liczby pieców, jakie można uruchomić w Podgórkach Tynieckich.
6. Upublicznienie zapisów umowy z koncesjonariuszem przed jej podpisaniem.
7. Powtórzenie badań geologicznych, które zdaniem mieszkańców są nieaktualne (2009 rok), uzupełnienie raportu oddziaływania na środowisko.
8. Ujęcie działki 45/1 obręb 80 w planach rozwoju cmentarza.

¹ Notatki z dyżurów, transkrypcje spotkań oraz formularze zgłoszone przez mieszkańców znajdują się w załączniku.

3.3 Postulaty dotyczące drogi dojazdowej

1. Zapewnienie dojazdu do cmentarza, wybudowanie drogi dojazdowej, zanim rozpocznie się inwestycja.
2. Modernizacja ulicy Podgórki Tynieckie na całym odcinku od ulicy Skotnickiej, nie tylko odcinka bezpośrednio koło cmentarza; budowa chodników i infrastruktury.
3. Stworzenie wieloletniej koncepcji dojazdu do cmentarza – zaplanowanie i uwzględnienie w Miejskowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego Krakowa i Skawiny alternatywnej drogi dojazdu, omijającej ulicę Podgórki Tynieckie – np. od ulicy Skotnickiej w stronę oczyszczalni ścieków (droga od południa).
4. Zmiana przebiegu ścieżki rowerowej, tak, aby nie przebiegała ona przez cmentarz, ani obok spopielarni

3.4 Postulaty dotyczące oferty kompensacyjnej

W wypadku powstania inwestycji mimo sprzeciwu mieszkańców zapewnienie pakietu rekompensacyjnego wzorem porozumienia z Nowej Huty w sprawie budowy spalarni śmieci. W ramach rekompensaty mieszkańcy oczekują między innymi:

1. Zaproponowania alternatywnych terenów rekreacyjnych, tj. stworzenia specjalnej strefy rekreacyjnej dla Krakowa w rejonie Tyńca, Podgórek Tynieckich, Kostrza, Sidziny oraz Bodzowa.
2. Poprawienia bezpieczeństwa na ulicach Sidziny, czyli przebudowy ulic: Wroney, Prażmowskiej, Nałkowskiej, budowa chodników, poboczy, przejść dla pieszych.
3. Przyspieszenia tworzenia kanalizacji w zamian za podłączenie cmentarza do wybudowanej w czynnie społecznym oczyszczalni ścieków w Sidzinie.
4. Modernizacji oczyszczalni ścieków w Sidzinie położonej w sąsiedztwie inwestycji.
5. Rozbudowy szkoły podstawowej na osiedlu Sidzina.
6. Wypłaty mieszkańcom Tyńca, Podgórek Tynieckich, Kostrza, Bodzowa i Sidziny odszkodowań lub rekompensat za straty moralne oraz utratę wartości nieruchomości.

3.5 Postulaty dotyczące sposobu prowadzenia konsultacji

1. Dostarczenie mieszkańcom rzetelnych i wiarygodnych danych dotyczących emisji z pieców krematoryjnych, które będą pochodzić z innych źródeł niż dane producenta, a w szczególności:
 - a. dokładne dane na temat emisji z pieca z podaniem typu pieca i jego wytwórcy,
 - b. uwzględnienia emisji dioksyn, rtęci, furanów,
 - c. jakie jest rzeczywiste zagrożenie bakteriologiczne,
 - d. uwzględnienie w analizie czynnika ludzkiego (nieprzestrzeganie przepisów, instrukcji),

- e. uzupełnienie danych o rzetelne informacje pochodzące ze źródeł niezależnych, niezwiązanych z producentem czy prywatnym inwestorem,
 - f. uzupełnienie o rzeczywiste pomiary emisji z istniejących w Polsce spopieliarni,
 - g. analizę koncentracji zanieczyszczeń: czy będzie rosta i w jakich miejscach,
 - h. uwzględnienie kierunku wiatrów, ciszy wiatrowej, wiatrów zachodnich,
 - i. jaki wpływ ma spopieliarnia na psychikę ludzi, na ich zdrowie – wyniki badań medycznych,
 - j. informacja o ograniczeniu emisji w Krakowie – w jaki sposób będzie zredukowana, co zostanie zlikwidowane.
2. Opinia eksperta w zakresie technologii spalania, który nie jest związany z koncesjonariuszem.
 3. Dostarczenie mieszkańcom rzetelnych i spójnych informacji na temat etapów budowy cmentarza, maksymalnej liczby pieców w spopieliarni, godzin pracy pieca, przewidywanego zwiększenia ruchu samochodowego.
 4. Dostarczenie rzetelnych informacji o postulatach i opiniach mieszkańców osiedli znajdujących się wokół planowanej inwestycji oraz przebiegu konsultacji.
 5. Dostarczenie informacji o odzyskiwaniu miejsc na cmentarzach.
 6. Prowadzenie w przyszłości rzeczywistych i szerokich konsultacji społecznych przy uzgadnianiu MPZP.
 7. Organizowanie w pierwszej kolejności spotkań z mieszkańcami, a następnie dyżurów, żeby mieszkańcy mieli czas zapoznać się z problemem i mogli usłyszeć odpowiedzi na swoje pytania.
 8. Szersze informowanie o konsultacjach, aby mieszkańcy dalej położonych terenów mogli liczniej wziąć w nich udział – powiadomienia w obecnej formie nie docierają do wszystkich.

4. Najważniejsze wnioski z konsultacji społecznych w sprawie budowy cmentarza i spopielnia w Podgórkach Tynieckich

4.1 Poziom konfliktu społecznego

Mieszkańcy uczestniczący w konsultacjach w większości sprzeciwiali się budowie spopielnia w ich sąsiedztwie. Powstanie cmentarza budziło mniejsze emocje, a postulaty i dyskusja miały bardziej rzeczowy charakter. W trakcie trwania konsultacji uzewnętrzniano różne negatywne postawy wobec inwestycji infrastrukturalnych w ogóle jako zmiany „na gorsze”, a w szczególności wobec spopielnia. Jest to zjawisko dość często występujące w przypadku potrzebnych ale kontrowersyjnych inwestycji, które określa się w literaturze jako syndrom NIMBY (z ang. „not in my backyard”, „nie na moim podwórku”). To postawa, która przejawia się generalną akceptacją inwestycji (w tym wypadku spopielnia) i równoczesnym zdecydowanym sprzeciwem wobec jej lokalizacji w bezpośrednim sąsiedztwie.

Trzeba zaznaczyć, że przy niechętniej postawie wobec budowy spopielnia w Krakowie opinie większości uczestników dyżurów i spotkań konsultacyjnych były dość wyważone. Mieszkańcy, którzy kontaktowali się bezpośrednio z urzędnikami i mogli usłyszeć odpowiedzi na swoje pytania i wątpliwości, reprezentowali postawy umiarkowanie nieufne, a ich wypowiedzi miały charakter stonowany. Pojawiały się nawet pojedyncze osoby zainteresowane korzyściami, jakie mogą dla nich wyniknąć przy okazji inwestycji (ułatwiony dostęp do infrastruktury).

Tworzone przez indywidualne osoby formularze konsultacyjne miały charakter raczej polemiczny i roszczeniowy. Ich autorzy nie kryli niezadowolonych z pomysłu budowy cmentarza wraz ze spopielnia, a także rozczarowania minimalnym zakresem inwestycji i brakiem elementów podnoszących jakość życia mieszkańców. Formułowane były również konkretne oczekiwania dotyczące analizy wpływu na środowisko oraz kształtu inwestycji, które znalazły odzwierciedlenie w spisie postulatów.

Z kolei zbiorowe wnioski i formularze, pod którymi zbierano podpisy, przyjmowały ostrzejszą, niekiedy skrajną formę: poczynając od argumentów natury etycznej (porównywanie z nazistami) czy religijnej, aż po groźby dotyczące rękoczynów, czy skierowania sprawy do Brukseli. Wydaje się, że najgłośniejsze i najbardziej widoczne protesty organizowane były przez grupę osób, której celem jest zablokowanie inwestycji wszelkimi możliwymi sposobami, nie zaś negocjowanie jej kształtu czy przebiegu. Rozpowszechniane były gotowe wzory wypełnionych formularzy konsultacyjnych lub zbierane podpisy mieszkańców pod wnioskami zawierającymi informacje nie zawsze prawdziwe i wzbudzające strach (w sumie ponad 500 kserokopii podpisów, z których niektóre powtarzały się na różnych listach i około połowa zawierała dane adresowe).

Na poziom nasilenia konfliktu wpływa również fakt, że budowa spopielnia w Krakowie ma swoją długą historię polityczną, ekologiczną oraz aspekt rynkowy. Inwestycja nie jest więc faktem obojętnym z punktu widzenia różnych grup interesów. Podczas konsultacji zauważyć można było negatywne i stosunkowo mało konstruktywne zaangażowanie polityczne niektórych przedstawicieli

samorządu lokalnego oraz umiarkowane, ale za to merytoryczne zaangażowanie części przedstawicieli branży pogrzebowej. Obserwowano również znaczne zaangażowanie mediów, które starały się przedstawić argumenty wszystkich stron konfliktu. Z kolei zainteresowanie ekspertów ze środowiska naukowego i osób zaufania publicznego spoza władzy samorządowej było raczej niewielkie. Środowiska ekologiczne nie angażowały się w konflikt społeczny w ogóle.

Zjawisko NIMBY jest na tyle znane w literaturze², że nie musi być przedmiotem opracowania w niniejszym raporcie, natomiast na uwagę zasługuje analiza wymiarów konfliktu, niezależnie od tego, czy jest on spontaniczny, czy też sterowany. Warto również dodać, że obserwowany w Podgórkach Tynieckich konflikt nosi znamiona typowego konfliktu danych, w którym obie strony dysponują odmiennymi informacjami lub różnią się w ich interpretacji i nie są w stanie zgodzić się co do stanu faktycznego. Jest to o tyle istotne, że w przypadku tego typu konfliktu brak zaufania jednej ze stron do drugiej (a z taką sytuacją mamy do czynienia ze strony mieszkańców) prowadzi do dalszej eskalacji konfliktu. W rezultacie zaistniały spór nie może zostać rozwiązany, a jedynie rozstrzygnięty.

4.2 Główne wymiary/powody wystąpienia konfliktu

Główne powody sprzeciwu mieszkańców wobec budowy spopieliarni mają **charakter psychologiczny**, przy czym można zauważyć dwa dominujące źródła obaw: spadek atrakcyjności terenu oraz strach i brak zaufania mieszkańców. Dodatkowym czynnikiem odgrywającym ważną rolę jest niekorzystny bilans korzyści i strat wynikających z planowanej inwestycji.

Negatywny wizerunek inwestycji – spadek atrakcyjności terenu

Część mieszkańców obawia się przede wszystkim, że ich okolica stanie się bardzo mało atrakcyjna. Boją się, że spadnie nie tylko wartość materialna terenów, ale także ich prestiż. Spopieliarnia nie pasuje do wizji ładnych i atrakcyjnych terenów rekreacyjnych, jaką mają mieszkańcy. Budowa spopieliarni ich zdaniem zepsuje okolicę. Cicha i spokojna do tej pory ulica Podgórki Tynieckie, przy której mieszkają, ma się stać ruchliwą ich zdaniem drogą dojazdową. W przypadku tego rodzaju obaw ciekawa koncepcja architektoniczna, parkowy charakter inwestycji, atrakcyjne zagospodarowanie terenu wokół cmentarza, czy zadbanie o prestiżowy charakter inwestycji mogą doprowadzić do uzyskania zgody społecznej.

Strach i brak zaufania

Z kolei części mieszkańców spopieliarnia zwłok kojarzy się bardzo negatywnie (m.in. ze zbrodniami nazistowskimi) i wywołuje u nich lęk. Strach powodują wizje katastrofy ekologicznej, skażenia terenu, chorób genetycznych wśród rodzących się dzieci, jakie miałyby zostać wywołane sąsiedztwem spopieliarni. Ta część mieszkańców pozostawała bardzo nieufna wobec wszelkich wyjaśnień, jakich udzielało miasto. Wydaje się, że w przypadku tej grupy osób podejmowanie dyskusji jest nieskuteczne, ponieważ grupa ta jest gotowa przyjąć jedynie argumenty, które będą potwierdzały negatywny wpływ inwestycji na środowisko. Również próby wypracowania oferty kompensacyjnej dla tej grupy może zostać odebrana jako forma przekupstwa, gdyż osoby te są nastawione silnie

2. Matczak P., *Społeczne uwarunkowania eliminacji syndromu NIMBY*, [w:] red. R. Cichocki, *Podmiotowość społeczności lokalnej*, Media, Poznań 1996.

konfrontacyjnie i nie dążą do kompromisowych rozwiązań. Kolejne spotkania nie służyłyby uzyskaniu zgody społecznej, ale rozszerzeniu zasięgu protestów i zdobyciu nowych zwolenników w innych częściach miasta.

Źródłem strachu i negatywnych przekonań są między innymi uprzednie doświadczenia i dotychczasowe problemy miasta związane ze spopieliarnią: kilkukrotne nieudane próby instalacji pieca w Krakowie (w tym jednej w okolicy – przy ulicy Czerwone Maki). Mieszkańcy sądzą, że coś musi być ze spopieliarnią nie tak, skoro już kilkakrotnie jej nie wybudowano. Dodatkowo wiedzą, że poprzednie protesty przynosiły skutek i miasto wycofywało się z inwestycji. Inwestycja stała się przysłowiowym gorącym ziemniakiem, przerzucanym z rąk do rąk. W oczach wielu mieszkańców zgoda na inwestycję jest równoznaczna z okazaniem się obywatelami drugiej kategorii, którzy dają sobie „wcisnąć” inwestycję, której nigdzie indziej w Krakowie nie chcą. W przypadku tego rodzaju obaw szansa na uzyskanie zgody społecznej uzależniona jest od zdobycia zaufania i zapewnienia przejrzystości działań.

Wspominane powyżej problemy pogłębiała dodatkowo nieufność mieszkańców. Można zauważyć jej dwa główne wymiary: z jednej strony podważanie przedstawianych przez miasto dokumentów, ich jakości i wiarygodności jako „wyprodukowanych” na zlecenie miasta, a z drugiej brak zaufania do sposobu eksploatacji urządzeń w przyszłości (przestrzegania prawa, norm, wymiany filtrów, postępowania zgodnie z zaleceniami producenta). Brak zaufania wynika również z obawy o komercyjny charakter inwestycji, ponieważ ma ją realizować inwestor prywatny. Pojawiają się głosy, że spopieliarnia będzie budowana jak najniższym kosztem ze stratą dla jakości.

Niekorzystny bilans korzyści i strat z inwestycji

Pomimo tego, że ludzie generalnie z rezerwą i lękiem odnoszą się do wszelkich zmian, których kształtu do końca nie znają, a konsekwencji do końca nie są w stanie przewidzieć i z trudem znoszą uciążliwości budowy, potencjalne korzyści z inwestycji publicznych, takich jak budowa obiektu użyteczności publicznej, mostu czy drogi, zazwyczaj są wyższe niż przewidywane straty, a władze inwestujące w miejską infrastrukturę są zazwyczaj postrzegane w kategoriach dobrego gospodarza. W tym jednak wypadku, ze względu na ograniczony zakres inwestycji (niewielka infrastruktura drogowa, brak elementów usługowych czy rekreacyjnych), osoby potencjalnie zainteresowane rozwojem tego terenu i skłonne ją poprzeć pozbawione są argumentów, dla których miałyby to zrobić. Lista uciążliwości, których spodziewają się mieszkańcy, jest długa, natomiast wyobrażane korzyści dla mieszkańców osiedla niewielkie lub bardzo oddalone w czasie.

W przypadku tego rodzaju przeszkód szanse na uzyskanie akceptacji społecznej należy upatrywać w maksymalnym ograniczeniu uciążliwości (np. zmiana przebiegu docelowej drogi dojazdowej) oraz propozycjach oferty kompensacyjnej.

4.3 Rodzaje dostrzeganych przez mieszkańców uciążliwości

Mieszkańcy okolicy dostrzegali wiele różnego rodzaju uciążliwości, jakie powodować będzie cmentarz i spopieliarnia znajdująca się w ich sąsiedztwie. Swoje obawy wyrażali na spotkaniach w trakcie konsultacji społecznych oraz w formularzach i pismach skierowanych do Urzędu Miasta.

Uciążliwość związana z negatywnym wizerunkiem inwestycji jako miejsca kojarzonego ze śmiercią

W pismach mieszkańców i konsultacjach społecznych pojawiały się argumenty związane z charakterem miejsca – mieszkańcy nie chcą, aby cały czas przypomniano im o śmierci, a takie refleksje nasuwa bliskość cmentarza. Tego typu uciążliwość podkreślają nowi mieszkańcy Sidziny, najczęściej ulicy Podgórki Tynieckie, którzy zakupili nowe domy w tej okolicy, spodziewając się zamieszkać w nich na całe życie. Obawiają się oni, że będą zmuszeni tłumaczyć swoim dzieciom, co to jest cmentarz i karawany. Mieszkańcy dalej położonych ulic Sidziny czy innych osiedli nie czują się dotknięci tą uciążliwością, a ich sprzeciw wobec spopieliarni wynika albo z opisanych obaw o tzw. „ogromne skażenie powietrza”, albo o spadek walorów rekreacyjnych i prestiżu swojej okolicy. Tego rodzaju uciążliwość może być zmniejszona poprzez budowanie odpowiedniego wizerunku cmentarza jako miejsca pamięci.

Obawy o spadek walorów krajobrazowych i rekreacyjnych

Krematorium kojarzy się stereotypowo z wielkim budynkiem przypominającym swoją estetyką fabrykę z dymiącymi kominami lub też z obskurnymi zabudowaniami obozów koncentracyjnych. Nie bez powodu więc władze miasta używają określenia „spopieliarnia”, a jej przeciwnicy promują nazwę „krematorium”. Wprawdzie podczas konsultacji prezentowana była wizualizacja przyszłych zabudowań, jak również wygląd tego typu obiektów w Polsce (w tym również budynek ceremonialny spopieliarni w dziewiętnastowiecznym dworku klasycystycznym), niemniej jednak ci mieszkańcy, którzy nie przyszli na spotkania, a podpisywali listy protestacyjne, mieli do czynienia ze zdjęciami dymiących kominów rozprowadzanymi przez przeciwników spopieliarni. Również organizacje społeczne w swoich pismach obawiają się zeszpecenia krajobrazu parku, porównując inwestycję do budowy kombinatu hutniczego. Dlatego tak ważne jest, aby w dalszym ciągu pokazywać w mediach wygląd planowanych obiektów, a także podkreślać parkowy charakter cmentarza. Tego rodzaju uciążliwość może być zmniejszona poprzez ubogacenie inwestycji o elementy zagospodarowania terenów zieleni publicznej.

Obawy o spadek prestiżu tej części miasta

Nowi mieszkańcy Sidziny, Podgórek Tynieckich, Skotnik, czy Kostrza nabywali swoje domy w przeświadczeniu, że wybierają miejsce godne zamieszkania – zachodnia część Krakowa, sąsiedztwo terenów rekreacyjnych Tyńca, Zakrzówka, Kampusu, Bielańsko-Tynieckiego Parku Krajobrazowego. Jest to miejsce, po którym się spodziewają wyłącznie inwestycji rekreacyjnych, i protestowaliby prawdopodobnie tak samo, gdyby chodziło o centrum handlowe czy zakłady przemysłowe. W tym przypadku zaś obawiają się, że ze względu na pochówki urnowe, będzie to cmentarz o wizerunku „cmentarza dla ubogich”. Tego rodzaju uciążliwość może być zmniejszona poprzez budowanie odpowiedniego wizerunku cmentarza.

Obawy o zanieczyszczenie powietrza, wody, zniszczenie środowiska

Uczestnicy konsultacji obawiają się także o wpływ spopielnia na stan powietrza w ich okolicy. Rdzenni mieszkańcy Sidziny ciągle mentalnie i zdrowotnie pozostają pod wpływem dawnego oddziaływania Huty Aluminium Skawina. Sprawia to, że czują się szczególnie poszkodowani, niemalże prześladowani przez różnego rodzaju zanieczyszczenia, a decyzję o budowie spopielnia odbierają jako kolejną krzywdzącą decyzję ze strony władz. W okolicy ich zdaniem i tak jest bardzo zanieczyszczone powietrze (obwodnica, oczyszczalnia ścieków), które jeszcze się pogorszy wraz z uruchomieniem spopielnia.

W postulatach pisemnych mieszkańcy nie wierzą zapewnieniom miasta, i obowiązującym w Polsce i w Unii Europejskiej przepisom prawnym dotyczącym ochrony środowiska, które mówią, że spopielnia zwłok jest obojętna dla środowiska. Protestujące grupy mieszkańców twierdzą, że spopielnia jest szkodliwa dla zdrowia, powołując się na informacje dostępne w internecie, a dowodzące szkodliwości spopielnia.

Przedstawione argumenty na temat degradacji środowiska naturalnego są z jednej strony wynikiem rozpowszechnianych wśród mieszkańców informacji co do jej wpływu na środowisko (porównywanie do Huty Skawina, Huty Lenina, Elektrociepłowni, krematoriów w obozach koncentracyjnych), a z drugiej strony brakiem dostępu do informacji o inwestycji. Wiele formularzy konsultacyjnych zawierających sprzeciw wobec inwestycji zawiera wypełnione ankiety, z których wynika, że osoba pisząca nie była uczestnikiem konsultacji, nie zetknęła się z żadną informacją, a o spopielnia dowiedziała się od sąsiadów lub znajomych.

Pojawiały się również obawy o **zniszczenie terenów chronionych**, wnioski przypominające o istniejących w okolicy obszarach i gatunkach chronionych, których bliskość jest dobrym powodem, aby nie lokalizować spopielnia w Podgórkach Tynieckich.

Niektórzy mieszkańcy obawiają się również zanieczyszczenia wód gruntowych oraz bakteriologicznego skażenia wody. Głosy te jednak były jednostkowe, a argumenty przedstawione przez miasto (wysoka temperatura, brak ścieków) wystarczająco przekonujące.

Powodem obaw jest także przypuszczenie, że spopielnia będzie wytwarzać przykry zapach, który mieszkańcy będą musieli znosić, a mają już bardzo negatywne doświadczenia z oczyszczalnią ścieków, która jest źródłem rozchodzącego się po okolicy nieprzyjemnego zapachu.

W tym przypadku jedynym skutecznym sposobem jest konsekwentne przekazywanie obiektywnych informacji bezpośrednio na spotkaniach lub za pomocą materiałów informacyjnych do skrzynek pocztowych. Ważne jest również zapewnienie jak największej przejrzystości całego procesu inwestycyjnego i kontroli jakości powstającej spopielnia przez Gminę.

Wydaje się także, że w wypadku napływowych mieszkańców Sidziny, którzy nie mają doświadczeń z Hutą Skawina, argumenty o zanieczyszczeniu powietrza są raczej próbą szukania tzw. „mocnych” argumentów (rzekoma niezgodność z rozporządzeniami ministerialnymi, Programem Natura 2000, wymaganiami Sanepidu) na wypadek, gdyby argumenty natury psychologicznej (dyskomfort wynikający z obcowania ze śmiercią, obawa o prestiż tej części miasta, obawa o krajobraz) okazały się

niewystarczającym uzasadnieniem do zablokowania inwestycji, nieprzystającej do ich wizji miejsca zamieszkania.

Spodziewane zwiększenie ruchu

Budowa spopieliarni wiąże się dla mieszkańców z uciążliwościami drogowymi. Przede wszystkim oznacza ich zdaniem drastyczne zwiększenie ruchu na ulicy Podgórki Tynieckie (biorąc pod uwagę, że obecnie nie ma w tym miejscu prawie żadnego ruchu kołowego). Wyliczenia miasta, z których wynika, że będzie to droga o charakterze lokalnym i natężeniu ruchu od kilku do kilkunastu pojazdów na godzinę, nie zawsze okazywały się przekonujące. Mieszkańcy uważają, że wraz z rozwojem cmentarza ruch będzie się drastycznie zwiększał, dlatego miasto powinno przewidzieć inny dojazd, bezpośrednio od ul. Skotnickiej, tak aby karawany i samochody omijały wąską ulicę Podgórki Tynieckie i istniejące na tym terenie osiedle domków jednorodzinnych. W przypadku tego rodzaju uciążliwości możliwe jest ich zmniejszenie poprzez realizację odpowiednich postulatów dotyczących rozwiązań komunikacyjnych.

Uciążliwość związana z budową

Ze względu na stosunkowo dużą odległość planowanej inwestycji od domów mieszkalnych uciążliwość samej budowy nie była podnoszona. Pojawiały się jednak głosy, że obecna droga nie jest dostosowana do ciężkich pojazdów budowlanych, zwłaszcza że brakuje chodników. Stąd postulaty zachowania odpowiedniej kolejności: najpierw budowa drogi dojazdowej, a następnie samych obiektów. W przypadku tego rodzaju uciążliwości, możliwe jest jej zmniejszenie poprzez realizację postulatu dotyczącego wcześniejszej budowy drogi.

Obawy o spadek wartości gruntów

Wszystkie powyższe kwestie – uciążliwość psychiczna, zmniejszenie walorów krajobrazowych i rekreacyjnych oraz spadek prestiżu – powodują, że mieszkańcy obawiają się drastycznego spadku cen swoich nieruchomości. Prowadzący konsultacje argumentowali, że rozwój infrastruktury miejskiej nie oznacza spadku cen gruntów, ale często ich wzrost. Mieszkańcy z kolei podkreślali, że zakres inwestycji infrastrukturalnych na tym terenie jest znikomy i nie wystarcza nawet na potrzeby samego cmentarza (droga), więc nie może przekładać się na wzrost cen gruntów.

4.4 Rodzaje dostrzeganych korzyści

Mieszkańcy, którzy osiedlili się niedawno i nie dostrzegają w rozwoju infrastruktury miejskiej żadnych dla siebie korzyści – są zmotoryzowani i nastawieni na ciszę, spokój i brak ruchu – nie cieszą się z procesu urbanizacji. Jedyną atrakcją dla nich byłby rozwój terenów rekreacyjnych, których jednak w ramach inwestycji nie przewidziano.

Z kolei rdzenni mieszkańcy Sidziny postrzegają rozwój infrastruktury na tym terenie raczej jako zjawisko pozytywne. Są to ludzie, którzy od lat czekają na to, aby ich jakość życia była podobna do standardów miejskich. Chcieliby mieć dostęp nie tylko do terenów rekreacyjnych, ale również kanalizacji, chodników, komunikacji miejskiej, ładnej szkoły itp. Niemniej jednak po bliższym zaznajomieniu się z inwestycją dochodzą oni do wniosku, że ani pod względem infrastruktury drogowej, ani wykupu terenów zielonych, ani rozwoju usług, ani rozwoju komunikacji miejskiej, ani

kanalizacji tak naprawdę nic się w ich sytuacji nie zmieni. Wynikiem tego jest brak zwolenników inwestycji, gdyż nawet ci, którzy gotowi byłiby ją poprzeć, nie znajdują dla niej argumentów.

Drogą do podniesienia wartości dostrzeganych korzyści jest realizacja postulatów dotyczących oferty kompensacyjnej, tak, aby zgodnie z opinią mieszkańców „Miasto zrobiło coś nie tylko dla umarłych, ale również dla żywych”.

5. Rekomendacje

5.1 Ogólna rekomendacja dotycząca inwestycji

W sytuacji trwającego od lat konfliktu społecznego wśród mieszkańców Krakowa na temat lokalizacji obiektów spopieliarni, zmiana lokalizacji inwestycji nie rozwiąże problemu, ale dostarczy jej przeciwnikom kolejnego argumentu za tym, że spopieliarnia jest niebezpieczna dla zdrowia, skoro kolejne władze wycofują się po raz kolejny z tego rodzaju inwestycji. Dlatego też zaleca się kontynuację działań zmierzających do znalezienia prywatnego inwestora **pod warunkiem, że władze miasta będą w stanie zapewnić mieszkańcom bezpieczeństwo i najwyższą jakość urządzeń, a także odpowiednią kontrolę ich eksploatacji.**

Ważne jest również, aby władze miasta podkreślały atrakcyjność całej inwestycji dla okolicznych mieszkańców oraz jej prestiż w oczach innych mieszkańców Krakowa, tak aby inwestycja ta nie kojarzyła się tylko i wyłącznie z uciążliwościami, ale niosła ze sobą **wymierne korzyści** dla mieszkańców okolicy.

5.2 Rekomendacje szczegółowe dotyczące zakresu inwestycji

Poniższe rekomendacje szczegółowe powstały na podstawie postulatów zgłaszanych w toku konsultacji społecznych, a także analizy danych przedstawianych przez różne strony konfliktu. Rekomendacje te nie poruszają zgłaszanych w trakcie konsultacji postulatów zmiany lokalizacji cmentarza i spopielniań, ponieważ z jednej strony lokalizacja cmentarza nie była przedmiotem konsultacji, a z drugiej autorzy raportu nie widzą wystarczającego uzasadnienia dla wstrzymania tej inwestycji i poszukiwania nowej lokalizacji.

- 1) Miasto powinno dążyć wszelkimi staraniami, aby **piece**, które znajdują się w spopielniań, były jak **najwyższej jakości**. Do umowy z koncesjonariuszem należy wprowadzić zapisy precyzujące specyfikację techniczną pieca, który powinien być wyposażony w analizator spalin.
- 2) Wskazane jest **uzupełnienie raportu oddziaływania na środowisko** o brakujące informacje. Dotychczasowy raport budzi zastrzeżenia ze względu na bardzo ogólne dane, brak analiz dotyczących konkretnego rodzaju pieca, który ma być zamontowany, brak informacji na temat interesujących mieszkańców rodzajów zanieczyszczeń. Braki te uniemożliwiają prowadzenie rzetelnej rozmowy z mieszkańcami. Zaleca się jak najszybsze uzupełnienie raportu o następujące zagadnienia:
 - a. Dokładne dane na temat emisji z planowanego do zamontowania pieca z podaniem typu pieca, jego producenta, uwzględnieniem liczby pieców i wynikającego z umowy maksymalnego czasu pracy.
 - b. Uwzględnienie w obliczeniach dotyczących emisji wielu typów substancji, np. dioksyn, rtęci, furanów oraz wszystkich innych, które wzbudzają strach, nawet jeśli ich emisja jest bliska zeru.
 - c. Uzupełnienie informacji dotyczących emisji o dane pochodzące ze źródeł niezależnych, niezwiązanych z producentem czy inwestorem, czyli pochodzące z rzeczywistych pomiarów z istniejących w Polsce spopielniań, prowadzonych przez jednostki naukowe czy jednostki kontrolne, lub przeprowadzenie takich pomiarów przez autora raportu, nawet gdyby ich wyniki niczym nie różniły się od danych dostarczanych przez producentów.
 - d. Uzupełnienie raportu o dokładniejsze obliczenia dotyczące rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu na podstawie konkretnego pieca i o wizualizację zasięgu oddziaływania komina na mapie obejmującej Sidzinę i Skotniki, nawet jeśli ich zasięg miałby wynosić tylko kilkanaście czy kilkadziesiąt metrów.
 - e. Uwzględnienie w analizie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu różni wiatrów. Szczególnie ważne jest pokazanie dominujących wiatrów zachodnich, których tak obawiają się mieszkańcy Skotnik, nawet jeśli różni wiatrów miałaby zasięg mniejszy niż odległość od Sidziny czy Skotnik.
 - f. Uzupełnienie rozdziału trzeciego raportu dot. opisu różnych elementów środowiska naturalnego o podstawową charakterystykę społeczno-demograficzną mieszkających na tym terenie osób, ich liczbę, odległość domów od inwestycji, strukturę społeczną, postawy, sytuację materialną, kondycję zdrowotną, a nawet poglądy religijne. Brak

- tego typu podstawowych danych jest odbierany jako lekceważenie czynnika ludzkiego.
- g. Uzupełnienie rozdziału siódmego raportu dot. wpływu inwestycji na różne elementy środowiska o analizę wpływu na zdrowie ludzi – zarówno fizyczne, jak i psychiczne – w oparciu o badania medyczne i badania społeczne dla istniejących w Polsce spopieliarni.
 - h. Uzupełnienie rozdziału siódmego (analiza wpływu na środowisko na etapie eksploatacji spopieliarni) o informacje na temat zagrożeń lub braku zagrożeń biologicznych, zwłaszcza o bardziej precyzyjne i jednoznaczne informacje dotyczące zagrożenia bakteriologicznego, nawet gdyby zagrożenie to było znikome. Autor raportu powinien bardziej jednoznacznie wypowiedzieć się na ten temat.
 - i. Uwzględnienie w analizie zagrożeń w rozdziale 6.2 również czynnika ludzkiego, czyli prawdopodobieństwa nieprzestrzegania przepisów, niestosowania się do instrukcji producenta i konsekwencji tego typu zachowań – na przykładzie funkcjonujących instalacji i danych pochodzących z ich kontroli przeprowadzanych przez uprawnione organy.
 - j. Uzupełnienie rozdziału 8 o formalności dotyczące uzyskania pozwolenia na emisję i postępowania kompensacyjnego oraz ograniczenia dotychczasowej emisji w Krakowie, nawet jeśli ograniczenie to będzie niewielkie ze względu na niski poziom emisji. Mieszkańcy powinni mieć dostęp do informacji obrazującej niewielką skalę tego przedsięwzięcia.
 - k. Autor raportu oddziaływania na środowisko powinien również być do dyspozycji mieszkańców i dziennikarzy podczas ewentualnych spotkań i udzielać odpowiedzi na wszystkie wątpliwości dotyczące raportu.
 - l. Rekomendacja uzupełnienia raportu oddziaływania na środowisko o brakujące tematy wynika głównie z potrzeby poprawnego przeprowadzenia konsultacji i uwzględnienia kierowanych przez mieszkańców uwag. Nie należy się natomiast spodziewać, że poprawiony i uzupełniony raport przekona zagorzałych przeciwników tej inwestycji, gdyż są oni nastawieni na pozyskiwanie danych własnymi drogami i sposobami.
- 3) Ze względu na to, że ważnym problemem przy budowie tego typu inwestycji jest brak zaufania mieszkańców do tego, że firma prywatna będzie eksploatować urządzenia zgodnie z zaleceniami producenta, wskazanie jest również umożliwienie mieszkańcom sprawowania społecznej kontroli i monitoringu emisji spalin w trakcie eksploatacji pieca, np. poprzez zapewnienie dostępu do aktualnych danych na temat tego co wydobywa się z pieca (wgląd może być zapewniony przez dostęp do danych zapisywanych komputerowo, kamerę internetową, która na bieżąco śledziłaby emisję). Dodatkowo dostęp do kontroli wymiany filtrów oraz serwisowania pieca.
- 4) Rekomenduje się zapewnienie **dojazdu do inwestycji zanim zostanie ona wybudowana**. W pierwszej kolejności miasto powinno zmodernizować ulicę Podgórki Tynieckie na całej długości (od ulicy Skotnickiej), aby była ona przygotowana na przyjęcie wzmożonego ruchu i nie wzbudzała protestów mieszkańców, co oddziałuje negatywnie na wizerunek gminy w oczach mieszkańców.

- 5) Wraz z **rozbudową cmentarza** w przyszłości miasto powinno zapewnić alternatywny dojazd od ulicy Skotnickiej, przez gminę Skawina, wzdłuż oczyszczalni ścieków, który nie przeszkadzałby mieszkańcom. W tym celu należałoby uwzględnić **drogę alternatywną** przy sporządzaniu planów zagospodarowania przestrzennego i wieloletniego planu inwestycyjnego, tak aby mieszkańcy widzieli, że wraz z rozwojem cmentarza miasto zapewni do niego odpowiedni dojazd.
- 6) Miasto powinno zwrócić szczególną uwagę i dołożyć wszelkich starań, aby niezależnie od zakresu podpisanej umowy, działania koncesjonariusza spełniały **najwyższe standardy estetyczne**, zarówno pod względem koncepcji budynków, jak i elementów małej architektury. W tym celu należy doprecyzować zapisy umowy z koncesjonariuszem dotyczące zarówno sposobu **wspólnego projektowania**, możliwości ingerencji znanych architektów, czy konserwatora zabytków, jak i stosowanych materiałów wykończeniowych. Jest to bardzo ważne, ponieważ zachodzą obawy, że inwestycja zostanie wybudowana najniższym kosztem, co zeszpeci krajobraz i spowoduje nieodwracalne szkody. Tego obawiają się nie tylko mieszkańcy, ale również organizacje społeczne i środowiska związane z Tyńcem.
- 7) Władze miasta powinny dołożyć wszelkich starań, aby docelowo cmentarz w Podgórkach Tynieckich nie tylko rozwiązał problem pochówków, ale również **podnosił prestiż i atrakcyjność tego terenu**. Dlatego pojawiają się głosy, że tego typu przedsięwzięcie nie powinno być w całości powierzone zewnętrznemu inwestorowi, który zwracałby uwagę tylko na aspekt funkcjonalny cmentarza. Teren, na jakim powstaje inwestycja, jest postrzegany jako szczególnie **cenny krajobrazowo i kulturowo**, wymagania społeczne są więc bardzo wysokie i wykonanie obiektów na poziomie poprawnym nie zyska akceptacji społecznej. Mieszkańcy oczekują malowniczości, niepowtarzalności, prestiżu i spełnienia obietnicy, że zgodnie z planem MPZP będzie to cmentarz o charakterze parkowym. Oczekują uwzględnienia w projekcie cmentarza **atrakcyjnych elementów** jak punkty widokowe, pomniki, rzeźby, aleje zasłużonych i innych elementów spotykanych w przypadku ważnych miejskich nekropolii. Gdyby cmentarz miał stać się miejscem pochówku zasłużonych osób, wówczas akceptacja społeczna byłaby prawdopodobnie większa, a strach przed spadkiem atrakcyjności terenu nie aż tak dotkliwy.

5.3 Rekomendacje szczegółowe dotyczące oferty kompensacyjnej

Ze względu na charakter konfliktu społecznego, a także brak w dotychczasowym zakresie inwestycji jakichkolwiek elementów poprawiających jakość życia mieszkańców, rekomenduje się wypracowanie oferty kompensacyjnej obejmującej dotychczasowe postulaty mieszkańców, tak aby mieszkańcy mieli poczucie, że robi się „nie tylko coś dla zmarłych, ale również coś dla żywych”. Przy tworzeniu oferty kompensacyjnej należy kierować się tym, aby proponowane rozwiązanie służyło jak największej grupie mieszkańców i przede wszystkim najbliższym sąsiadom (a nie pojedynczym ulicom lub terenom położonym daleko od cmentarza). Warto również w pierwszej kolejności wprowadzać pomysły związane tematycznie z planowaną inwestycją. W tym kontekście należy wziąć pod uwagę dwa najważniejsze tematy: atrakcyjne zagospodarowanie terenu wokół inwestycji oraz zmniejszenia uciążliwości oczyszczalni ścieków.

- 8) Zaleca się przyspieszenie realizacji zapisów Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Tyniec Węzeł Sidzina dotyczących **zieleni publicznej urządzonej sąsiadującej** z terenem cmentarza. Stworzenie w okolicy cmentarza terenów rekreacyjnych takich jak park, ścieżek turystycznych, ścieżek rowerowych, placu zabaw dla dzieci pozwoli na podniesienie atrakcyjności miejsca, co przyczyni się do zmniejszenia protestów, a pośrednio również ewentualnych roszczeń dotyczących spadku wartości gruntów.
- 9) Zaleca się przyspieszenie **modernizacji wybudowanej** w latach 90-tych (zdaniem mieszkańców, ze środków społecznych) **oczyszczalni ścieków w Sidzinie**, która ze względu na przykre zapachy jest bardzo uciążliwa. Pozwoliłoby to zmniejszyć poziom uciążliwości związanej z infrastrukturą komunalną dla mieszkańców położonych najbliżej planowanej inwestycji cmentarza i spopielnia, a także uniknąć konfuzji i przypisywania przykrego zapachu właśnie przyszłej spopielnia, co jest bardzo prawdopodobne, zwłaszcza w przypadku mieszkańców dalej położonych posesji.
- 10) Zaleca się również dołożenia przez władze miasta wszelkich starań dla poprawienia bezpieczeństwa drogowego i pieszych w Sidzinie, której ulice nie posiadają **poboczy, chodników, przejść dla pieszych**. W pierwszej kolejności zaleca się przebudowę ulicy Podgórki Tynieckie na całym odcinku od zakładów Delphi do granic cmentarza, a w następnej kolejności w miarę możliwości przyspieszenie planowanej przebudowy najbardziej ruchliwych ulic, takich jak: ul. Wrony, ul. Prażmowskiego, ul. Nałkowskiej, tak aby mieszkańcy Siedziny nie mieli poczucia, że są traktowani jak **obywatele niższej kategorii, o których miasto przypomina sobie tylko wtedy, kiedy chce zlokalizować niechcianą w innych miejscach inwestycję**, a zapomina zaraz po jej przeprowadzeniu. Jest to bardzo ważne nie tylko ze względów bezpieczeństwa, co jest priorytetem, ale również ze względu na to, że poprawa infrastruktury i jakości życia mieszkańców w Sidzinie wpływa na atrakcyjność całego osiedla, jego prestiż i ceny nieruchomości.
- 11) W wypadku przyłączenia zabudowań ceremonialnych do oczyszczalni ścieków wskazane jest dokończenie budowy sieci kanalizacji w Sidzinie, tak aby mieszkańcy nie mieli poczucia, że miasto wykorzystuje zebrane społecznie fundusze, nie dając nic w zamian.
- 12) Zaleca się również potraktowanie priorytetowo zadania rozbudowy szkoły podstawowej w osiedlu Sidzina, która nie może pomieścić ciągle zwiększającej się liczby uczniów.
- 13) Zaleca się wypracowanie ostatecznego kształtu oferty kompensacyjnej wspólnie z przedstawicielami mieszkańców sąsiadujących osiedli.

5.4 Rekomendacje szczegółowe dotyczące komunikacji społecznej

- 14) W toku dalszych konsultacji z mieszkańcami miasto powinno zadbać przede wszystkim o wyjaśnienie wątpliwości i sprostowanie krążących wśród mieszkańców nieprawdziwych informacji. W tym celu powinno udzielić pisemnych odpowiedzi na wszystkie pytania i wątpliwości mieszkańców oraz opublikować je. Powinno również aktywnie przeciwdziałać nieprawdziwym informacjom poprzez dostarczenie do każdego mieszkańca (np. przez skrzynki pocztowe) rzetelnych informacji na temat spopielnia. Należy również zadbać o spójność informacji podawanych mieszkańcom w trakcie konsultacji.

- 15) Dobrym pomysłem wydaje się zorganizowanie wizji lokalnej dla radnych dzielnicy i zainteresowanych mieszkańców, pokazującej miejsce inwestycji. Na wizję lokalną można również zaprosić dziennikarzy. Miasto powinno być również gotowe do występowania w mediach (Radio Kraków, Telewizja Kraków) – szczególnie jeśli pojawi się zapotrzebowanie na program poświęcony debacie publicznej na temat spopieliarni – aby zaprezentować rzetelne informacje z udziałem ekspertów.
- 16) Istnieje społeczna potrzeba powołania niezależnego eksperta, a najlepiej zespołu 2-3 ekspertów, którzy posiadają wiedzę na temat emisji oraz oddziaływaniu pieców na środowisko i nie są związani z koncesjonariuszem. Najlepiej byłoby, gdyby miasto powołało osoby reprezentujące różne możliwe strony zagadnienia (np. oprócz inżynierów, również ekologów). Należy dołożyć starań, aby eksperci byli postrzegani jako neutralna strona, gdyż wówczas są wiarygodni. Powinni również umieć wytłumaczyć omawiane zagadnienia prostym, zrozumiałym językiem.
- 17) Zaleca się udzielenie większego wsparcia organizacyjnego dla Rady Dzielnicy po zakończeniu konsultacji, tak aby Radni Dzielnicy nie czuli się osaczeni przez mieszkańców i opuszczeni przez miasto: uczestnictwo w spotkaniach, sesjach, posiedzeniach komisji, udzielanie wyczerpujących odpowiedzi na wszelkie pytania, organizacja dodatkowych spotkań informacyjnych dla mieszkańców, jeśli zajdzie taka potrzeba, dostarczenie materiałów informacyjnych w większych ilościach.
- 18) W przyszłości wskazane byłoby, aby konsultacje społeczne prowadziła inna jednostka niż ta, która prowadzi inwestycję, ponieważ znacząco zmniejsza to wiarygodność całego procesu.
- 19) W przyszłości, organizując konsultacje społeczne, miasto powinno zorganizować spotkanie z mieszkańcami na początku procesu konsultacyjnego, a dopiero później dyżury konsultacyjne, tak aby był czas na udzielenie mieszkańcom odpowiedzi na ich pytania i wątpliwości.